

SKOVEN

12/05
DECEMBER

UDGIVET AF DANSK SKOVFORENING

FARMA®

*I konstant udvikling,
Din ven i skoven!*

www.cs-reklam.se

Nu hos
din Farma
forhandler, og til
samme attraktive
pris som
tidligere!

SAMMEN BYGGER VI FREMTIDENS FARMA!

Selv om Farma's skovvogne siden starten i 1992 har været brugervenlige og komfortable var der alligevel en del der skulle ændres og forbedres.

Før årets Elmia Skog valgte vi, at samle mange års egne og ikke mindst brugernes erfaringer for, at fremstille den optimale Farma skovvogn efter brugernes ønsker.

Farma skovvognsprogrammet findes som tidligere med 8 komplette modeller. Fra den mindste på 6 ton til 12 tons vognen med 4WD. 8 modeller af kraner fra 3,2 til 6,5 mtr. rækkevidde er også i sortimentet. Alle kan iøvrigt monteres i traktorens 3 punkts ophæng.

Vi håber du synes om det du ser. Vil du vide mere? Så klik gerne ind på vor hjemmeside: www.forsmw.com, eller kontakt din nærmeste Farma forhandler for yderligere information.

NYE MODELNAVNE PÅ FARMA:

Samtidig med lanceringen af de nye skovvogne har vi også valgt, at skifte modelnavne. En komplet skovvogn benævnes i fremtiden **CT**. Med **CT** i navnet har vi brugt de engelske ord Crane (C) og Trailer (T) Løse kraner hedder i fremtiden **C** og en skovvogn uden kran benævnes **T**.

Som eksempel, CT 6,5-10

(**CT** betyder komplet skovvogn - bestående af kran og vogn, - **6,5** står for kranens rækkevidde og **10** står for de antal tons nyttelast vognen er bygget til)

Hvorfor nye modelnavne?

1. Nye modelnavne er også et symbol for en ny generation skovvogne.
2. Konkurrenter har brugt de samme modelnavne som os og dermed bidraget til, at mange kunder har troet, at de har købt identiske vogne uanset hvem leverandøren har været. En sammenligning mellem os og andre producenter vil tydeligt bekræfte vores styrke på leveringstid- udrustning- kvalitet og pris.

AS FORS MW

Fabrik:

E-mail: info@forsmw.ee

www.forsmw.com

FARMA NORDEN AB

Information og salg v/Stephen Servé

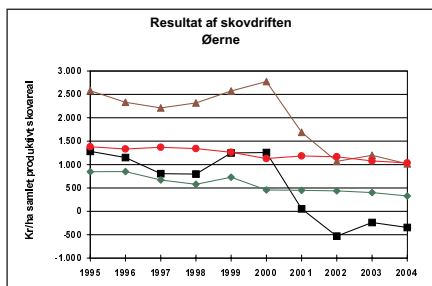
Tlf. 7023 5001 • Fax 7023 5002

Mobil: 2176 5003 • E-mail: shs@bigab.dk

Vort produktprogram sælges gennem autoriserede forhandlere. Se forhandlerlisten på: www.forsmw.com

Vi forbeholder os ret til ændringer af specifikationer og pris uden forudgående information.

FREM GANG ER INGEN TILFÆLDIGHED!

Regnskabsoversigt 534

De private skove havde i 2004 et underskud på 300 kr/ha på landsplan – før renter og før aflønning af ejerens arbejdsindsats. Der var nedgang i salg af træ og pyntegrønt og fremgang i andre indtægter.

Arbejde i stormfaldet 540

To danskere tog til Sverige for at arbejde i det svenske stormfald. Det gav mange udfordringer – og gode oplevelser.

Informationssystem 544

Södra er ved at indføre et system til at styre skovning og transport ved hjælp af computere, e-mail og GPS kort. I Danmark anvendes nogle af de svenske teknikker.

Træmarkeder i Europa 546

FN rapport giver oversigt over træmarkederne i Europa og Nordamerika i år og prognoser for næste år. Desuden omtale af aktuel skovpolitik – energitræ, driftsøkonomi, kinesisk træindustri, træets image, stormfald mv.

Åben skov på Broksø 552

Broksø Gods lavede åben skov for 300 børn der fik indblik i skovbrug og jagt. Det blev en stor succes.

På udflugt til naturen 558

Naturlegepladser kan trække børn ud i naturen. Om krav til legepladsen og de oplevelser børnene får.

Indeks for 2005 er indsat mellem side 550 og 551

Træhandler bygger træhus 538

Danske Skoves Handelskontor bygger ny kontorbygning i Fredericia.

Forstligt skiløb 551

Hvert år afholdes konkurrencer i langrend for skovbrugere.

Svar til EMM 554

Kæphestene travet i takt 556

Fortsættelse af debat om Kulturkommissionens arbejde.

Certificering 564

Regeringers rolle, FN om certificerede træprodukter, rapport om certificering i nordisk skovbrug.

DST 3-4/05 566

Bl.a. om økonomi i naturnær drift og miljø ved skovrejsning.

Kort nyt	
Kun 1-3 nationalparker	550
Kina er træeksportør	550
Døde danske fugle efterlyses	557
Høreværn med mobiltelefon	562
Tyverisikkert brændeskur	562
Køreplade af plastic	563
Biomasse til brændstof	567
Lagring af stormfaldstræ	568
Off-roadere truslet mod USA's skove	569
Kamera på aggregatet	570
Juletræ til Tønder	570
Klimastatistik oktober	571

Udkørsel på
Lindenberg,
Rold Skov

Skoven. December 2005. 37. årgang.
ISSN 0106-8539.

Udkommer 11 gange om året, omkring d. 20.-25. i hver måned, bortset fra juli. Abonnenter på Skoven modtager desuden nyhedsbrevet Skoven-nyt ca. 2-3 gange om måneden.

Udgiver: Dansk Skovforening,
Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C,
tlf. 33 24 42 66, fax 33 24 02 42.
Postgiro 9 00 19 64.
E-mail: info@skovforeningen.dk
Hjemmeside: www.skovforeningen.dk

Redaktion: Søren Fodgaard, ansvh.
Liselotte Nissen, annoncer og
abonnementer.
E-mail: sf@skovforeningen.dk, hhv.
ln@skovforeningen.dk

Direkte indvalg:
Tlf. 33 78 52 16 (Søren Fodgaard),
Tlf. 33 78 52 15 (Liselotte Nissen).

Abonnement: Pris 530 kr inkl. moms (2006).
Medlemmer af foreningen modtager
bladet som en del af medlemsskabet.

Skovejende medlemmer af foreningen
kan tegne abonnementer til medarbejdere mv. til en pris af 450 kr. Studerende og elever kan tegne abonnement på særlige vilkår. Kontakt redaktionen for nærmere oplysninger.

Udland: Abonnement kan tegnes overalt i verden. Kontakt redaktionen for nærmere oplysninger.

Annoncer: Rekvirér vores media-brochure med oplysninger om priser, formater, oplag, indstik mv.

Indlevering: Artikler til Skovens januar nummer skal indleveres inden 20. december. Annoncer bør indleveres inden 2. januar.

Eftertryk med kildeangivelse (Skoven nr. XX) tilladt. Ved artikler af navngivne forfattere skal forfatteren give accept af eftertryk.

Kontrolleret oplag for perioden
1/7 2004 - 30/6 2005: 4216.
Medlem af Dansk Fagpresse.

Tryk: Litotryk, Svendborg.

Juletræsdyrkerforeningen

Dansk Juletræsdyrkerforening har pr. 1.1.06 ansat seniorkonsulent Claus Jerram Christensen som afløser for Bent Christensen der er ansat som konsulent i Morsø Landboforening.

Claus Jerram Christensen kommer fra Skov & Landskab hvor han i mere end ti år har arbejdet med forskning, udvikling og rådgivning. Han er især kendt for sin viden om gødsugning. Claus har desuden arbejdet med videnformidling, dels som

redaktør af Videntjenesten, dels ved opbygning af hjemmesider.

Frister for Skoven 1/06

Artikler til Skovens januar-nummer bør helst afleveres inden jul, og senest inden nytår. Hvis artikler ikke kan afleveres inden jul, kontakt venligst redaktionen (tlf 33 24 42 66, sf@skovforeningen.dk).

Annoncer der skal sættes op bør også afleveres inden jul, ellers inden nytår. Reprøklare annoncer kan afleveres 2. januar.

Skovforeningen søger medarbejder

Dansk Skovforening søger en medarbejder til **Erhvervspolitisk Afdeling** til en nyoprettet stilling.

Skovforeningen er en mindre organisation med mange og varierende opgaver. Vi arbejder for skovejernes interesser og bistår med rådgivning inden for en lang række områder vedrørende skov og natur. Det er derfor vigtigt, at den enkelte medarbejder er fleksibel og har gode samarbejdsevner, så holdarbejdet forløber glidende og effektivt.

Arbejdsområder

Arbejdsopgaverne i Erhvervspolitisk Afdeling spænder meget bredt. Dine primære arbejdsområder bliver:

- Generel skov- og landboretlig rådgivning af Skovforeningens medlemmer
- Kommentering af love, bekendtgørelser og vejledninger m.m.
- Udarbejdelse af baggrundsundersøgelser, særlige analyser m.m.
- Rådgivning af skovejere i forbindelse med implementeringen af Natura 2000
- Udvikling af skovbrugets muligheder i det nye Landdistriktsprogram, herunder udviklingen af nye indtægter og turisme

Vi forventer, at:

- Du er uddannet forstkandidat, jordbrugsøkonom eller lignende gerne med erfaring fra jordbruget
- Du har gode kommunikations- og samarbejdsevner, eventuelt opnået i forbindelse med tidligere informationsarbejde
- Du kan formulere dig på engelsk i skrift og tale
- Du er udadvendt, fleksibel og kvalitetsbevidst
- Du har lyst og vilje til at arbejde selvstændigt i en travl virksomhed

Vi tilbyder:

- En arbejdsplads og et arbejdsmiljø med gode muligheder for at tilegne dig erfaring med en række skovbrugsfaglige problemstillinger
- Et netværk til ejere og ansatte i hele det danske skovbrug samt en bred kontakthænde til myndigheder og organisationer med beskæftigelse inden for skov- og naturområdet

Ansøgning – som vil blive behandlet fortroligt – sendes inden d. 15. januar 2006 mærket "ansøgning" til Dansk Skovforening, Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C. Forventet ansættelse: 1. marts 2006.

Har du spørgsmål er du meget velkommen til at kontakte Tanja Olsen fra Erhvervspolitisk Afdeling på telefon 33 24 42 66.

Udsat jagt

SF og Enhedslisten har foreslået Folketinget at afvikle udsætning af opdrættede fugle til jagt. Det sker af hensyn til sygdomme (fx fugleinfluenza), dyrevelfærd og naturen.

Dyrenes Beskyttelse støtter kravet, og på et tidspunkt forlød det at Socialdemokratiet og Dansk Folkeparti ville give forslaget flertal i Folketinget.

Skovforeningen, Dansk Landbrug og Jægerforbundet opfordrede politikerne til at slå koldt vand i blodet. Vildtforvaltningsrådet er på vej med en faglig rapport i begyndelsen af 2006.

Rådet vil netop foreslå de fremtidige regler for udsætning af fugle på grundlag af en analyse af etikken og bæredygtigheden i indfangning, opdræt, udsætning og afskydning.

I Vildtforvaltningsrådet sidder myndigheder, forskere, landbruget, skovbruget, jægerne, miljøorganisationerne, myndigheder og Dyreetisk Råd. Også Skovforeningen deltager aktivt i arbejdet.

Folketingets partier lyttede og vil udskyde behandlingen af SFs og Enhedslistens beslutningsforslag til Vildtforvaltningsrådets rapport er på bordet.

Fugleinfluenzaen er en sag for sig. Den kan komme som et akut problem, og hvis veterinærmyndighederne foreslår indgreb for at modvirke udbredelsen af fugleinfluenza, vil alle selvfølgelig bakke det op.

Men i ventetiden har politikere og organisationer stadig projektører på sagen.

Selv om de fleste danskere – og Folketingsmedlemmer – accepterer jagt, sådan rent principielt, så er den del af jagtoplevelsen som indebærer nedlæggelse af dyr uforståelig for mange. Jagt kan fremprovokere stærke negative følelser hos omverdenen, og det kan medføre politiske indgreb, også selv om jagten gennemføres både etisk, juridisk, biologisk og sundhedsmæssigt upåklageligt.

Flertallet for at afvente Vildtforvaltningsrådets rapport om udsætninger er derfor afhængig af at lodsejere – også i rollen som jagtudlejere – og jægere følger reglerne punktligt og fremstår som gode repræsentanter for fornuftig og ansvarlig vildtforvaltning og jagt.

Jagt og udsætninger af fugle giver skovbruget en væsentlig og nødvendig indtægt. Derfor er det vigtigt at hele aktiviteten har bred accept i samfundet.

Til alle lodsejere og jægere henstiller vi derfor:

- Følg de retningslinier om opdræt, udsætning og jagt på ænder, agerhøns og fasaner som er udsendt af Skovforeningen, Dansk Landbrug og Jægerforbundet. De ligger på foreningens hjemmeside, www.skovforeningen.dk.
- Følg de retningslinier om behandling af nedlagt vildt som er udsendt af Skovforeningen, Dansk Landbrug, Jægerforbundet, Danske Godser og Herregårde, og Danske Herregårdsjægere. De ligger på www.skovforeningen.dk.

Så har jægere og lodsejere gjort hvad de kunne for at denne sag udvikler sig på et fagligt og fornuftigt grundlag – og ikke kun på stærke følelser formidlet af massemedierne.

Niels Reventlow / Jan Søndergaard

Regnskabsoversigt for privatskovbruget 2004

Af forstkandidat Mikkel Holmstrup, Dansk Skovforening

Underskuddet i de private skove er på landsplan nu atter større end 300 kr pr/ha – før rentebetaling. Årsagen er især lavere indtægter fra råtræ og pyntegrønt.

Indtægterne fra bivirksomhed er igen vokset i alle tre regioner af landet.

Den årlige regnskabsoversigt for privatskovbruget i Danmark er netop udgivet. Skovens økonomi er fortsat under hårdt pres.

Det er især de private skove på Øerne som gav ringere resultat i 2004 sammenlignet med 2003. Derimod er underskuddet i hedeplantagerne og i Jylland (ekskl. hede) lavere end i 2003. Et uddrag af regnskabsoversigten kan ses i Tabel 1 og Tabel 2.

Materiale til oversigten

Regnskabstallene er lige som tidligere opdelt i tre regioner: Øerne, Jylland (ekskl. hede) og hedeplantagerne. Der er indberettet regnskabstal fra et skovbevokset areal på 60.631 ha, fordelt således:

- 43 % fra Øerne,
- 30 % fra Jylland (ekskl. hede),
- 27 % fra hedeplantagerne.

Det samlede skovareal, som indgår i regnskabsoversigten, er en anelse mindre end året før. Dette har imidlertid ingen betydning for oversigtens udsagnskraft, der fortsat er stor, fordi der indgår mere end 30 % af arealet af private skove over 50 ha.

Regnskabsoversigten giver et billede af erhvervets rammevilkår og

Tabel 1. Hovedtal for hele landet de seneste fem år i kr/ha (løbende priser). Flere oplysninger ses i Tabel 2.

	2000	2001	2002	2003	2004
DB I træproduktion	1345	988	814	916	793
DB II træproduktion	973	575	343	565	501
DB I pyntegrønt	543	473	456	412	363
DB II pyntegrønt	269	192	184	166	127
Dækningsbidrag II	1242	767	527	731	628
Overskud skovdrift	271	-240	-516	-261	-313
Bivirksomhed	382	508	531	610	683
Tilskud til skovdrift	83	199	431	156	123
Overskud i alt	659	400	346	426	420

Anmærkning: De nævnte tal omfatter den gældfri ejendom, dvs. der indgår ikke renter eller afdrag på lån. Der er heller ikke fratrukket driftsherrevinst eller løn til ejeren for hans arbejdsindsats. "Tilskud til skovdrift" omfatter bl.a. tilskud til god og flersidig skovdrift samt tilskud til genplantning efter stormfaldet.

er derfor et vigtigt værktøj i Skovforeningens politiske arbejde.

Det har i 2005 for første gang været muligt at indberette regnskabstallene via Internettet. Det har været positivt, at så mange distrikter har valgt denne metode, og ud fra tilbagemeldingerne på det udviklede program er det vores indtryk, at indberetningen forløber smidigt og let. Vi håber derfor, at endnu flere distrikter vil indberette regnskabstal til næste år.

Det skal understreges, at resultaterne omfatter *den gældfri ejendom*. Der er således ikke fratrukket renteudgifter eller afdrag på lån i ejendommen. Der er heller ikke fratrukket løn til ejeren for hans arbejdsindsats eller en eventuel driftsherrevinst.

Resultat hele landet

På landsplan er skovens økonomiske resultat dårligere end sidste år. Hovedtallene er vist i Tabel 1.

Skovdriften

Overskuddet fra skovdriften er forringet fra -261 kr/ha i 2003 til -313 kr/år i 2004. Det skyldes et betydeligt fald i dækningsbidragene fra både råtræ og pyntegrønt (klippegrønt og juletræer).

Det er værd at bemærke, at selvom hugsten er steget fra 5,4 m³/ha i 2003 til 5,6 m³/ha i 2004 er indtægterne fra råtræ reduceret. Årsagerne er formentlig fortsatte fald på råtræmarkedet, samt forskydningen mod let stigende nåletræhugst og mindre løvtræhugst (se i øvrigt Skoven 10/05).

Udgifterne til nykulturer er faldet med godt 50 kr/ha i forhold til sidste år. Denne post toppede i 2002 på grund af anlæg af mange nye kulturer efter stormfaldet i 1999. Siden er omkostningerne faldet betydeligt og lå i 2004 på 194 kr/ha.

De lavere kulturomkostninger har haft en positiv effekt på det samlede

Resultat af skovdriften opdelt på tre regioner. I hver region vises overskud ved skovdrift (sort streg med firkanter), dækningsbidrag ved træproduktion (sort streg med firkanter), dækningsbidrag ved træproduktion, dækningsbidrag ved pyntegrøntsproduktion samt generalomkostningerne.

Regnskabsoversigten er blevet moderniseret

Skovforeningens regnskabsoversigt er blevet moderniseret. Det er nu muligt at indberette regnskabstallene via Internettet.

Ved at indberette regnskabstal kan det enkelte distrikt nemt følge udviklingen i regnskaberne for sit eget distrikt. Desuden får man en mere detaljeret udgave af regnskabsoversigten, hvor det enkelte distrikt kan sammenligne egne resultater med øvrige, anonymiserede distriktsresultater.

I forhold til regnskabsoversigten for 2003 er der foretaget enkelte korrektioner i data bl.a. vedrørende indtægterne fra bivirksomhed.

Regnskabsoversigten er en vigtig brik i Skovforeningens politiske arbejde, fordi den giver indblik i erhvervets rammevilkår.

Skriv til lhs@skovforeningen.dk eller til info@skovforeningen.dk for at indberette tal til regnskabsoversigten 2005.

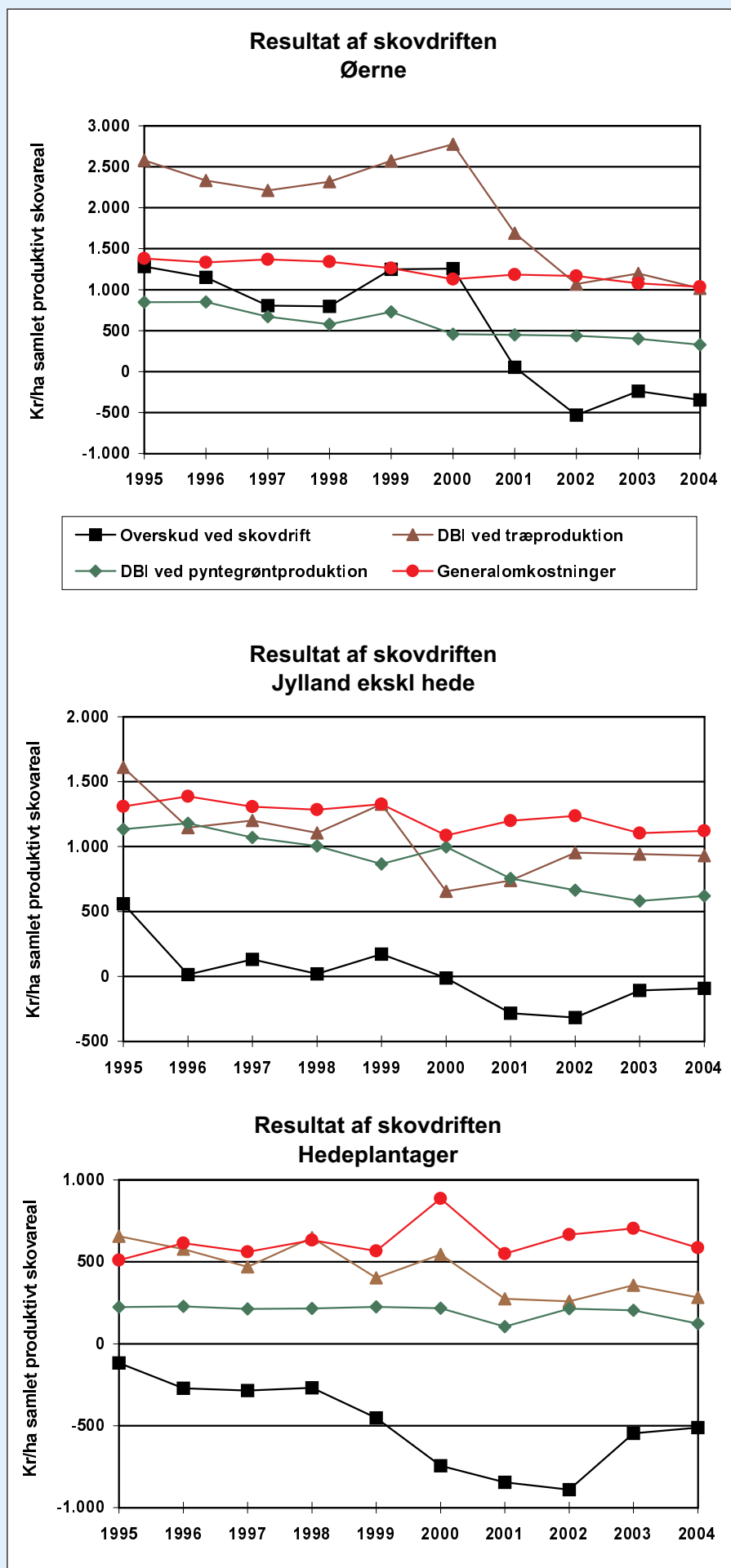
dækningsbidrag fra træproduktionen. Denne post (DB II træproduktion: 501 kr/ha) er således kun faldet med godt 60 kr/ha, selvom indtægterne fra råtræ er faldet med 157 kr/ha fra 2003 til 2004.

Indtægterne fra pyntegrønt faldt betydeligt i 2004. Det skyldes primært markedet, som sidste år var usædvanlig dårligt. Med den positive prisudvikling, som branchen oplever i denne sæson, er der håb om forbedringer i 2005.

Det samlede resultat

Det samlede resultat er stort set uændret (420 kr/ha) i forhold til 2003. Det skyldes at det ringere resultat af skovdriften opvejes af stigende indtægter fra bivirksomhed (+12%), bl.a. husudlejning og udlejning af jagt.

Det private skovbrug er altså lige som sidste år blevet bedre til at skabe indtægter fra andre aktiviteter

Tabel 2. Hovedresultater fra landets tre regioner i kr/ha. For hver region ses resultatet fra 2003 og 2004 samt ændringen fra 2003 til 2004 udtrykt i kroner og i procent.

	Øerne				Jylland ekskl. hede				Hedeplantager			
	2003	2004	Ændring 03-04 kr	%	2003	2004	Ændring 03-04 kr	%	2003	2004	Ændring 03-04 kr	%
Afsætning af råtræ	1410	1266	-144	-10%	1612	1557	-55	-3%	1144	950	-194	-17%
Skovning og transport	-499	-507	-8	2%	-761	-707	54	-7%	-798	-674	124	-16%
Sankning/selvskovning	271	255	-16	-6%	81	80	-1	-1%	8	7	-1	-13%
DB I, træproduktion	1183	1015	-168	-14%	931	929	-2	-0,2%	353	283	-70	-20%
Nykultur	-346	-255	91	-26%	-147	-106	41	-28%	-209	-197	12	-6%
Kultur- og bev.pleje	-146	-152	-6	4%	-57	-57	0	0%	-78	-58	20	-26%
DB II, træproduktion	691	608	-83	-12%	727	766	39	5%	66	28	-38	-58%
Pyntegrønt - afsætning	729	674	-55	-8%	1052	1099	47	4%	350	223	-127	-36%
Høst og transport	-334	-345	-11	3%	-478	-479	-1	0%	-148	-99	49	-33%
DB I, pyntegrønt	395	329	-66	-17%	574	620	46	8%	202	123	-79	-39%
Nykultur	-69	-78	-9	13%	-97	-130	-33	34%	-26	-16	10	-38%
Kultur- og bev.pleje	-191	-169	22	-12%	-221	-227	-6	3%	-86	-62	24	-28%
DB II, pyntegrønt	135	82	-53	-39%	256	263	7	3%	90	46	-44	-49%
DB II (Træ og pynt.)	826	690	-136	-16%	983	1029	46	5%	156	74	-82	-53%
Vej og vand	-107	-112	-5	5%	-46	-65	-19	41%	-44	-51	-7	16%
Administration	-494	-492	2	-0,4%	-506	-560	-54	11%	-384	-314	70	-18%
Sociale omkostninger	-104	-86	18	-17%	-109	-130	-21	19%	-10	-6	4	-40%
Ejendomsskat	-254	-252	2	-1%	-228	-230	-2	1%	-151	-151	0	0%
Øvr. generalomkostninger	-105	-94	11	-10%	-184	-136	48	-26%	-107	-64	43	-40%
Generalomkostninger i alt	-1064	-1036	28	-3%	-1073	-1121	-48	4%	-696	-586	110	-16%
Resultat skovdrift	-237	-346	-109	-46%	-108	-92	16	15%	-540	-512	28	5%
Bivirksomhed	694	718	24	3%	547	689	142	26%	537	620	83	15%
Resultat excl. afskrivning	457	373	-84	-18%	439	596	157	36%	-3	108	111	3700%
Afskrivning	-71	-70	1	-1%	-130	-132	-2	2%	-20	-15	5	-25%
Resultat excl. skovstøtte	386	303	-83	-22%	309	465	156	50%	-23	93	116	504%
Tilskud til skovdriften	196	119	-77	-39%	77	93	16	21%	196	164	-32	-16%
Overskud ialt	581	422	-159	-27%	387	558	171	44%	173	257	84	49%

Anmærkning: De nævnte tal omfatter den gældfri ejendom, dvs. der indgår ikke renter eller afdrag på lån. Der er heller ikke fratrukket driftsherrevinst eller løn til ejeren for hans arbejdsindsats. "Tilskud til skovdrift" omfatter bl.a. støtte til god og flersidig skovdrift samt tilskud til tilplantning efter stormfaldet.

end traditionel skovdrift. Målt i løbende kroner er indtægterne fra bivirksomhed steget med hele 52 % i perioden 1999 til 2004.

Af hensyn til privatskovbrugets økonomi er det derfor meget afgørende, at der også i fremtiden er mulighed for at tjene penge på udlejning af jagt og bygninger.

Tilskuddene til skovdriften er faldet med godt 30 kr/ha, især pga. færre tilskud til kulturanlæg efter stormfaldet i 1999.

Øerne

Resultatet af skovdriften var i 2004 på -346 kr/ha, en forringelse på 109 kr/ha i forhold til 2003.

Årsagen er især dalende indtægter fra afsætning af råtræ (-10%) samt pyntegrønt (-8%). Til gengæld var udgifterne til etablering af nye skovkulturer reduceret markant, og generalomkostningerne var let faldende.

Indtjeningen fra bivirksomhed steg en anelse. Tilskud til skovdriften var markant lavere i 2004 end

året før, især som følge af fald i tilskud til kulturanlæg efter stormfaldet i 1999.

Det samlede overskud blev 422 kr/ha. Nedgangen i forhold til 2003 (-27%) er anseelig, og set i forhold til kapitalgrundlaget er der tale om et uacceptabelt lavt overskud.

Jylland ekskl. hede

Den primære skovdrift i Jylland ekskl. heden gav i 2004 et resultat på -92 kr/ha. Det er det bedste resultat blandt de tre regioner. I forhold

Skovdriften giver underskud, men det opvejes af stigende indtægter fra bivirksomhed, især udlejning af jagt og udlejning af huse.

til sidste år er underskuddet blevet 15 % mindre.

Selvom indtægterne fra afsætning af råtræ var lavere end i 2003, lykkedes det alligevel at opnå et bedre dækningsbidrag fra træproduktionen (DB II, træproduktion). Det skyldes især, at omkostningerne til kultur-anlæg var væsentligt mindre.

I modsætning til Øerne og hedeplantagerne steg indtægterne fra afsætning af pyntegrønt. Dette har dog kun medført en lille fremgang i det samlede dækningsbidrag fra pyntegrønt, fordi omkostningerne til kultur-anlæg samtidig steg betydeligt (+34%).

Indtægterne fra bivirksomhed var hele 26% bedre end året før. Det skyldes især udleje af bygninger og anden bivirksomhed, mens indtægterne fra jagten forblev på et stabilt niveau.

Det samlede overskud blev væsentligt forbedret til 558 kr/ha (+44 %). Da der hverken er fratrukket løn til ejeren, renteudgifter, afdrag på gæld eller driftsherrevinst er slutresultatet fortsat ganske begrænset set i forhold til kapitalgrundlaget.

Hedeplantagerne

Resultatet for den primære skovdrift i hedeplantagerne blev -512 kr/ha svarende til en fremgang på 5 % i sammenligning med 2003.

Få regnskabsoversigten tilsendt

Regnskabsoversigterne for det private skovbrug i 2004 er beskrevet indgående i publikationen: "Regnskabsoversigter for dansk privatskovbrug. Beretning nr. 59. 2004".

Temaartikel om træpriser fra 2004 til medio 2005

Dette års oversigter indeholder også en temaartikel om udviklingen i råtræpriser fra 2004 til medio 2005. Analyserne er baseret på månedlige indberetninger til Skovforeningens prisstatistik.

Artiklen viser desuden historiske priskurver for udvalgte arter samt volumen og mængdevejede priser for de mest almindelige træarter med tilhørende kvaliteter og dimensioner.

Prisstatistikken offentliggøres i øvrigt hver måned på medlemsafdelingen af foreningens hjemmeside, www.skovforeningen.dk. Man kan her holde sig opdateret om tendenser på råtræmarkedet.

Regnskabsoversigten er gratis for de skovdistrikter, som har bidraget med data. For andre medlemmer af skovforeningen koster publikationen 150 kr. + moms. Ikke-medlemmer kan erhverve oversigten for 300 kr. + moms. Henvendelse til: Info@skovforeningen.dk – tlf. 33 24 42 66.

Efter det rekordstore underskud i 2002 (862 kr/ha), som bl.a. skyldtes lave hugster efter stormfaldet og høje generalomkostninger, har der altså for andet år i træk været fremgang i hedeskovbrugets økonomi.

Det er bemærkelsesværdigt, at forbedringen er sket på trods af meget markante fald i dækningsbidragene fra råtræ og pyntegrønt (hhv. -58% og -49%).

Det bedre resultat skyldes bl.a. anseelige fald i generalomkostningerne, især administration (-18%).

Det samlede resultat for hedeplantagerne i 2004 blev et overskud på 257 kr/ha. I forhold til det foregående år er det en pæn forbedring på 49 %.

Også her er stigende indtægter fra bivirksomhed – især jagt- og husudlejning – en væsentlig del af årsagen til det bedre resultat.

Træhandler bygger træhus

Danske Skoves Handelskontor bygger nyt hovedkontor og råtræterminal.

Midt i november startede byggeriet af et nyt kontorhus til brug for Danske Skoves Handelskontor (DSH) i Fredericia. Og da firmaets vigtigste aktivitet er at sælge træ fra de danske skove bliver der brugt danske træsorter overalt i byggeriet hvor det er muligt.

Aralet har i flere år været brugt som råtræterminal hvor man bl.a. har pakket bøgkævlere i containere før de bliver afskibet til Kina eller Japan. DSH har derfor brug for et kontor på stedet, og man har da valgt at flytte hele kontoret fra Jels i Sønderjylland til Fredericia.

Aralet bliver samtidig befæstet så det kan fungere som et udstillingsvindue for dansk træ der sælges videre til savværker i ind- og udland. Fredericia er valgt fordi byen ligger centralt placeret i forhold til motorveje fra hele landet og tæt på velegnede udskibningshavne, bl.a. i Fredericia.

Det nye kontorhus bliver på 500 m² inkl. et værksted på 125 m² i tilknytning til råtræterminalen. Det bliver det første kontorhus i Danmark med synligt massivtræ. DSH vil som træhandler gerne gå foran i brugen af naturvenlige materialer og vise at det behøver ikke at være dyrere at bygge i træ frem for beton eller stål. Byggeriet er finansieret ved salg af det nuværende hovedkontor i Jels.

Totalrådgiver og rådgivende ingeniør er Moe & Brødsgaard A/S i Fredericia. Hovedentreprenør på byggeriet er Lars Jeppesen Tømrer og Snedkerforretning i Middelfart. Det er planen at de 12 medarbejdere kan flytte ind i huset på Glarmestervej 7 omkring 1. marts 2006.

Danske Skoves Handelskontor handler årligt med omkring 250.000 m³ råtræ. Købet af den nye terminal og opførelsen af kontorhuset er symbol på at DSH investerer i afsætning af dansk råtræ – primært løvtræ, men også nåltræ. På den måde skabes værdier for danske skov-

Formanden for bestyrelsen i Danske Skoves Handelskontor, Frank Uhrenholt, tager det første spadestik til det nye kontorhus i danske træsorter d. 16. november. I forgrunden en fotograf fra Vejle Amts Folkeblad som næste dag lavede en 6-spaltet artikel med et stort foto om begivenheden.

ejere der også ejer selskabet, idet hele aktiekapitalen tilhører Dansk Skovforening.

sf

SKOVPLANTER?
Få råd hos din Plantemægler®!
www.forsplant.dk

HVALSØ SAVVÆRK A/S

Hvalsø Savværk A/S er en 100% grøn virksomhed. Vores miljøpolitik tager udgangspunkt i:

- at bruge biologisk nedbrydelige smøremidler.
- al energi til varme stammer fra vort eget biobrændsel.
- alle motorer udskiftes løbende til nye lav-energi motorer.
- at nedbringe støjniveauet i alle afdelinger.

Denne politik øger vore medarbejders arbejdsglæde samt deres hensyn til naturen og dermed det råstof, vi lever af.

Eneste Savværk i Danmark med PEFC certificering. Hvalsø Savværk er en af de største opkøbere af bøg i Danmark. Efter forarbejdning eksporteres 90%.

HVALSØ SAVVÆRK A/S · Bentsensvej 4 · P.O. Boks 16 · 4330 Hvalsø
Tel. 46 46 16 16 · Fax 46 46 16 00 · www.hvalsoe-sawmill.dk

Retssagsbehandling og juridisk ekspertrådgivning indenfor alle aspekter af

JULETRÆSBRANCHEN

Tilbud om personlig rådgivning inden for bl.a. følgende emner

- Forpagtningsaftaler og produktionsstart
- Generelle skatteregler for juletræsproduktion
- Miljøkrav
- Købs- & salgsaftaler og brancheaftaler
- Skoventrepriser, dyrkning/vedligeholdelse, hugst, netning, pakning og pallettering
- Afsætning gennem danske og udenlandske opkøbere
- Afsætning på hjemmemarkedet eller internationalt
- Speditør- og vognmandsaftaler samt fragtaftaler
- RKI Inkassopartner og inkasso internationalt
- Behandling af sager ved domstolene
- Sager vedrørende Tyskland, England, Holland, Polen og Frankrig

Vi er 2 jurister med mange års praktisk og juridisk erfaring med de særlige vilkår, der gælder inden for juletræsbranchen, og vi har derfor et indgående kendskab til de juridiske problemer, der knytter sig til juletræsbranchen.

Ring til os eller besøg vore kontorer i Kolding eller Christiansfeld. Vi tager gerne en uforpligtende drøftelse af en sag. Samtidig tilbyder kontorernes øvrige advokater juridisk rådgivning inden for alle traditionelle områder af advokatgerningen.

Med ønsket om en god juletræssæson 2005

Anners P. Dahl

Advokat (H)

Museumsgade 1 6070 Christiansfeld
Tlf. 74 56 13 23 Fax 74 56 32 58

info@advokatkompani.dk

Peter Lei

Advokatfuldmægtig

Toldbodgade 10, 3 6000 Kolding
Tlf. 76 32 00 10 Fax 76 32 00 11

www.advokatkompani.dk

Terrænet var meget kuperet, og arbejdet kunne være ret overskueligt.

Store udfordringer ved arbejde i stormfaldet

To danske maskinførere købte to maskiner og tog til Sverige i januar for at arbejde i det svenske stormfald.

Der var store udfordringer med sne, frost og stenet

terræn. Men også spændende oplevelser og gode venner.

Der var ikke større uheld eller problemer med maskinerne.

- Hvorfor tog I til Sverige i januar for at skove stormfaldstræ. Der lå jo masser af træ herhjemme efter stormen 8. januar?

- Det var vel eventyrlyst – vi ville gerne prøve noget nyt, siger Kenneth Bjerregaard. Jeg havde prøvet at arbejde i dansk stormfald efter

stormen i 1999. Nu var der en god anledning til at komme til Sverige, fordi svenskerne havde brug for en masse arbejdskraft.

- Så oplevede vi samtidig hvordan svenskerne organiserer arbejdet, siger Thorbjørn Bjerregaard. De laver et fint materiale med skovkort, averteringslister osv. og kan hele tiden ændre det efter behov. Og så har vi lært en masse mennesker at kende, både svenskere og nogle af de mange udlændinge der har været i Sverige for at arbejde.

Købte maskiner og tog afsted

Kenneth og Thorbjørn er brødre. De er vokset op i skoven, fordi deres far er skovløber på Silkeborg stats-skovdistrikt.

De er uddannet som EUD skovbrugere fra Skovskolen. Kenneth er udlært på Sønderjyllands Maskinstation og har arbejdet i skoven i 13 år, dels i statsskovene, dels hos private entreprenører. Thorbjørn har arbejdet i skoven i 7 år.

I løbet af 2005 har de lavet skovning og udkørsel i Sverige i 9 måneder. De arbejdede hos Södra – den sydsvenske skovejforening – hvor Thorbjørn havde været i flere år før stormen.

De begyndte d. 25. januar og har arbejdet næsten uden afbrydelser indtil sidst i oktober, hvor de tog tilbage til Danmark. De gør nu stormfald op på Lindenberg. Skoven mødte dem midt i november for at høre hvordan det er at arbejde i svensk stormfald.

- Vi har begge været maskinførere på andres maskiner i en årrække, men vi ville gerne have vores egne maskiner. Da stormfaldet kom var vi enige om at det var et godt tidspunkt at gå i gang.

- Lige så snart skoven var væltet steg priserne på brugte maskiner i Danmark. Derfor endte det med at vi købte to Timberjack maskiner fra England – en skovningsmaskine og en udkørselsmaskine.

- Maskinerne var 5 år gamle og havde kørt 9000 timer. De var i fin stand, men vi købte et nyt skovningsaggregat, for vi vidste at det ville få en hård belastning.

Kuperet terræn

- Vi har kørt i Njudung skogsbruksområde i Vetlanda. Det meste af træet gik til Ramkvilla hvor Södra har et savværk der normalt skærer 100.000 m³ om året. I starten gik det

Friskærerne havde et farligt og krævende arbejde når der lå op til 80 cm sne over stammerne.

på vandlager, men efter sommeren er det gået direkte ind i savværket.

- Da der var flest var vi 20 udenlandske maskingrupper og 25 svenske i Njudung. Lige i starten var der en del fra Nordsverige, men de tog hurtigt hjem fordi det viste sig at de ikke kunne levere træ til deres kunder i Nordsverige – transporten blev for dyr.

- Vi har fået en fin modtagelse af de svenske skovejere. De var meget gemytlige at snakke med, og de var meget glade når vi kom til deres ejendom.

- Det er et ret kuperet terræn hvor vi har arbejdet med rødgran og skovfyr på 80 til 110 år. Det har mest været tale om store flader, men der er også en del spredt fald. I starten skulle vi kun lave tømmer og cellulose, men efterhånden kom der flere sortimenter, og vi endte med at kunne lave op til 10 forskellige.

- Svenskerne gik ret hurtigt over til at lave ret lange længder, især cellulosestræ på 4,5 m. Det er nemmere at håndtere lange stokke, og der er jo væltet masser af træ så det

gør ikke noget at der går lidt til spilde her og der.

Sne, frost og sten

- Hvad har været anderledes fra danske forhold?

- Sne og frost gav en del problemer. Under og lige efter stormfaldet var der ikke antydning af frost. Det var nok en af årsagerne til at stormfaldet blev så stort – jorden var meget blød da stormen kom.

- Men lige efter vi var startet i januar kom sneen. I marts kom et nyt læs sne, og der blev op til 80 cm. Langt ind i april lå der sne mange steder.

- Det værste var næsten frosten – det blev ned til -25 grader om natten. Om dagen kunne der komme lidt tøjvjr, men om natten blev det frost så stammerne frøs sammen. Nogle gange måtte kronerne skæres fri før maskinen tog fat for ikke at belaste kranen.

- Sneen gør det svært at overskue området. Vi skal kunne se hvor stammerne ligger og om de ligger i spænd. Der er store rodkager, og vi skal holde øje med store sten og slugter på 2-3 m dybde.

- Vi fandt hurtigt ud af at det er vigtigt at planlægge arbejdet godt. Starte med de øverste træer og tage dem i rigtig rækkefølge. Nogle gange kan ét træ låse ti andre. Træerne lå ofte i flere forskellige retninger fordi vindretningen havde skiftet i løbet af stormen.

Der skulle kæder eller bånd på dækkene. Dels for at få bedre vejgreb, dels for at skåne dækkene for de mange sten.

Godt modtaget

- Hvordan blev I modtaget som danskere i det store Sverige?

- Vi har fået en meget fin modtagelse af de svenske skovejere. De kom ud i skoven med kaffe, og de var meget gemytlige at snakke med. De var meget glade når vi kom til deres ejendom for at skove deres træ.

- Alle de mennesker vi har mødt har været flinke. Vi har fået gode flere gode venner blandt skovejere og maskinførere, og vi er senere inviteret til jagt og til selskaber.

- Vi har også været meget imponerede over folkene på distriktskontoret. De har gjort et stort arbejde. De har givet os de oplysninger vi har brug for og holder hele tiden øje med hvad der sker.

Flere medhjælpere

- Vi havde to danskere med som friskærere, men de gav hurtigt op da sneen faldt. Så fik vi fat i to skotter – og den ene er i øvrigt fulgt med os her til Lindenberg hvor han arbejder som friskærer.

- I vinterperioden havde vi op til 3 friskærere. Dels var der meget sne, dels kunne de jo kun arbejde i 7 timer om dagen, mens skovningsmaskinen kørte fra 6 til 21. Södra lagde vægt på at sikkerheden var i orden, så friskærerne skulle hele tiden være et stykke foran maskinen.

- Vi arbejdede selv primært på de to maskiner, og vi havde to danskere

på som afløsere. Den ene rejste senere hjem, og han blev så erstattet af en englænder.

- Udkørselsmaskinen arbejdede næsten 24 timer i døgnet for at kunne holde trit med skovningsmaskinen. Udkørselsmaskinen skulle nemlig køre op til 1½ km for at komme ud til fast vej. Og den er

nødt til at køre ret langsomt fordi terrænet er ujævnt og stenet.

Få uheld

- Har der været uheld under arbejdet?

- Nej vi har ikke haft alvorlige uheld. Friskærerne har flere gange fået blå mærker når træerne var i spænd og pludselig gik fri. Der var også en udenlandsk maskinfører som kom til at ramme et par friskærere. Men det var ikke så galt at de skulle på skadestuen.

- Södra gjorde meget for at holde en høj sikkerhed. Derfor har vi også arbejdet på timeløn frem for akkord.

Slid på maskinerne

- Var det ikke hårdt for maskinerne at arbejde under de forhold?

- Nej, vi har ikke haft større problemer med maskinerne. Der var lidt mere slid på kæderne mens der lå sne overalt, men det gik over efter tøbruddet. Vi har ikke brugt flere kæder end normalt.

- Der var en lille fordel ved at vi havde mindre slid på sværdet. Når man skover stående træer kan sværdet blive klemt, men det sker jo ikke når træerne ligger ned. Så vi har kunnet skove 4-5000 m³ med hvert sværd.

- Vi har selv lavet service og vedligehold på maskinerne. Der var ikke mere end at vi selv kunne klare det hele.

Skovningsmaskinen kørte 15 timer i døgnet og i ned til 25 graders frost. Men der var ikke større tekniske problemer.

- Der har heller ikke været større nedbrud på kranen. Men det afhænger også af den måde man arbejder på. Man skal kunne fornemme hvor meget den kan holde til. Se hvordan træerne ligger og lirke dem fri uden at bruge for meget kraft.

- Der er nogle som sætter aggregatet på stammen, låser kranen, og så bakker de med hele maskinen. De får måske træet fri på den måde – men kranen kan jo ikke holde til det i længden.

Udmærkede priser

- *Har I tjent godt på arbejdet?*

- Vi arbejdede som sagt på timeløn, så det blev ikke en kanonhøj indtjening. Til gengæld havde vi fast arbejde i lang tid, og der var stort set ingen transporttid fordi vi arbejdede inden for en radius af 20 km. Vi har fået 1300 SEK/time for skovningsmaskinen og 600 for udkørselsmaskinen.

- Der har været nogle få pauser hvor vi har været hjemme i Danmark, og der var en periode i maj hvor Södra lavede hugststop fordi lastbilerne ikke kunne følge med. Vi har nok arbejdet effektivt i 8 måneder, og vi har skovet 67.000 m³.

Mange udlændinge

- Der kom rigtig mange folk til Sverige i vinter for at få arbejde. Men mange havde ikke erfaringer med at arbejde i stormfald, og de havde heller ikke prøvet at arbejde i sne. Og der var rene lykkeriddere som bare ville tjene så meget som muligt.

- I starten havde Södra ikke mandskab til at følge alle maskiner nøje. Briterne for eksempel kom med maskiner som havde stålvalser og lavede dybe mærker i træet. De er vant til kun at skove cellulosestræ, og så betyder mærker ikke noget.

- Men Södra var under stort pres fra deres medlemmer for at få fjernet stormfaldet med det samme. Nogle skovejere kunne ringe flere gange om dagen. Derfor turde Södra i starten ikke sige nej til nogen.

- Efterhånden som Södra fik overblik over situationen begyndte de at gøre op hvor høj produktivitet man havde. I vores kontrakt stod at vi skulle lave 22-24 m³fub i timen. Mange kunne ikke opfylde målet, og de der lå lavt blev sagt op da de begyndte at reducere kapaciteten.

- Vi var nogle af de få udlændinge som fik lov at blive i lang tid. Vi tog hjem i oktober for at bevare kontakten med det danske marked, og nu har vi nogle måneders arbejde på

Kenneth (tv.) og Thorbjørn (th.) ved deres skovningsmaskine.

Lindborg med den sidste del af deres stormfald.

Igen til Sverige

- *Har I lyst til at tage til Sverige igen?*

- Jo det tror jeg godt vi vil. Lige nu er der kun arbejde til de faste svenske entreprenører, fordi Södra

- Vi fik helt klart større udfordringer end i Danmark – men det var jo også en af årsagerne til at vi var taget til Sverige.

har sat tempoet ned. Men fra 1.8.06 udbyder Södra igen kontrakter på stående træ. Her kan alle byde ind – ikke kun svenskere.

- Priserne er ikke højere end i Danmark. På afdrifter får vi 70 SEK/m³fub midtmålt, og i tyndinger omkring 120 SEK/m³fub. Til gengæld er det fast arbejde i lang tid, der er meget stort træ, og der er næsten ingen transporttid.

- Der er også nogle ting der trækker i den anden retning. Produktionen i udkørselsmaskinen er lavere end herhjemme, fordi der er længere ud til fast vej, og der er mere ujævnt terræn. Man skal også anskaffe kæder eller bånd til dækkene.

- Samlet set tror jeg man vil tjene det samme i Sverige som i Danmark.

sf

m³fub: m³ fastmasse under bark.

Fotos fra Sverige: Kenneth og Thorbjørn.

**GODE
BILISTER
KØRER SIG TIL EN
BILLIGERE BILFORSIKRING**

Ring 54 70 77 84 eller besøg
www.gf-forsikring.dk/klub129

GF FORSIKRING
Billigere-bilforsikring.dk

GF - Skov og Natur
Torvet 11 · 4990 Sakskøbing
klub129@gf-forsikring.dk

Informationssystem til skovning og transport

Nye informationssystemer muliggør en effektiv styring af skovning og udkørsel.

Det giver besparelser for alle led i kæden – fra skov-
ejer til savværk.

Södra – den sydsvenske skovej-
forening – er ved at indføre nye
systemer til at styre skovning og
udkørsel. De indebærer at alle in-
formationer mellem skovfoged og
maskinfører overføres elektronisk,
direkte til maskinen, som skal have
installeret GPS modtager, mobiltele-
fon forbindelse og computer.

- Det betyder at vi kan få nye or-
drer på e-mail direkte til maskinen,
fortæller Kenneth og Thorbjørn
Bjerregaard, som har arbejdet det
meste af 2005 hos Södra.

- Vi får et elektronisk kort hvor
bevoksningen er afmærket, og vi
henter signaler fra vores GPS som
viser hvor maskinen står. Så er vi
sikre på at vi kører det rigtige sted.

- Sammen med kortet kommer
også apteringslister med de sorti-
menter vi skal aflægge. Under skov-
ningen kan skovfogeden hele tiden
følge med i om vi laver den rette
fordeling af længder og diameter, og
hvor meget vi laver. Og han kan
sende nye ordrer flere gange i løbet
af dagen hvis der er behov for det.

- Når skovningen er færdig kan vi
sende målelisten fra maskinen ind til
kontoret. Så kommer udkørselsma-
skinen, og han kan se på det elektro-
niske kort hvor der er skovet, så
han ikke glemmer nogle stokke.

- Når træet er kørt ud, går der be-
sked videre til vognmanden. Han
kan også se på et elektronisk kort
hvor stakkene er placeret, og hvor
meget træ der er i hver stak.

- Systemet gør selvfølgelig at
skovfogeden kan kigge os over
skulderen – og det kan føles som
en ulempe. Men det gør også vores
arbejde lettere.

- Alle nye maskiner får sådanne
systemer lagt ind, og det samme gæl-
der en del ældre maskiner. Det koster
selvfølgelig noget, men om nogle år
kan det være nødvendigt at have det
for at kunne arbejde hos Södra.

Ikke helt nyt

Der har været talt om udvikling af et
samlet informationssystem til skov-
ning og transport i en årrække. For
syv år siden skrev Jan Clausen i Sko-
ven om de ideer som Hedeselskabet
arbejdede med, og redaktionen be-
skrev tilsvarende planer i Sverige og
Tyskland (Skoven 6-7/98).

Hvor langt er vi så kommet i
Danmark?

- Vi har i dag indført nogle af de
ting som svenskerne arbejder med,
siger Jan Clausen, men ikke alle. Vo-
res maskinfoged kan sende en ordre
ud til skovningsmaskinen. Bevoks-
ningen er markeret på et digitalt
kort, og der medfølger en liste over
de ønskede effekter.

- Når arbejdet er færdigt kan
føreren sende målelister tilbage til
skovfogeden, hvis der er tale om
uafkortede effekter. Det gør han
hjemmefra, for mobilforbindelsen
er ikke sikker nok – og så meget
haster det heller ikke.

- Vi har ikke behov for at koble
GPS på, fordi vi har i reglen skov-
kort over de steder vi skal arbejde.
Generelt tror jeg ikke der er samme
behov for GPS i Danmark som i Sve-
rige, fordi vi har små skove hvor det
er let at se grænser mellem bevoks-
ninger. I Sverige er der store sam-
lede skovstrækninger hvor det kan
være svært at orientere sig.

- Udkørselsmaskinen kan få en
ordre på samme form: Bevoksningen
er markeret på et digitalt kort, og
der følger en måleliste med. Udkør-
selsmaskinen er udstyret med GPS
og et digitalt kamera.

- Hvis det er rummeter effekter
tager føreren et par digitale fotos
som sendes ind til kontoret om af-

tenen sammen med stakkens posi-
tion. Ved hjælp af billederne kan vi
så opmåle hele stakken, og maskin-
skovfogeden behøver ikke at køre
ud og måle op.

- Når vi ved hvor stakkene ligger
kan vi udskrive et kort til vognman-
den med relevante oplysninger om
stakkens størrelse, effekttype m.m.
Vi har stor fordel af at kende posi-
tionen på stakkene, når der f.eks. skal
planlægges transport til en udskib-
ningshavn.

- Vi har ikke som Södra en direkte
kobling mellem savværk og skov-
foged / maskinfører, hvor savværket
kan give nye ordrer til maskinføreren
i løbet af dagen. Det er lettere for
Södra fordi de har egne savværker
som har kontakt til skovfogeden.

- Södra har også den fordel at de
kan lave toårs aftaler med deres
skovejere om hvilke bevoksninger
der skal skoves. Derfor har de hele
tiden en lang liste over hugstmodne
bevoksninger, og de kan let finde
egnede bevoksninger når de får en
ordre fra savværket.

- Danske skovejere vælger ofte at
træffe beslutning om skovning med
ret kort varsel. Derfor har vi ikke så
mange mulige leverancer i ordrebø-
gen. Vi kan lave planer for måske et
kvartal ad gangen – men heller ikke
ret meget mere.

Manglende teknik

Når systemerne ikke kom ud i sko-
ven i 1998 – hverken i Danmark eller
i udlandet – er en af årsagerne at
der dengang manglede en del i den
tekniske udvikling. Og en del af ud-
styret skulle falde i pris.

Siden dengang har vi fået GPS
udstyr med høj præcision og til lav
pris. Der er kommet bredbånd både
til det faste og det mobile net, og
det er tilgængeligt næsten overalt i
landet. Alle arbejdspladser med
computere i en organisation er ble-
vet knyttet sammen i netværk, også

Opgavebeskrivelse

Ejendom: Plantageselskabet A/S
Skovnavn: Hovedplantagen

Aktivitetens nr: 14836

Type	Areal	U	R	M	År
WAFD	0,05 F	1	2	2	2002

Gruppe	Varenavn	Mængde	enh.	Tekst
1010	Lerk, sønner, ROR, IV	170	25	
1040	Ervealgetræ ROR II	25	25	
6000	Cydonia I	204	25	
7410	Mastikrovingelånt II	204	25	
7430	Ulkebølle I	204	25	

Materialeforbrug og kommentarer:
 Her skriver maskinføreren sine kommentarer om arbejdets udførelse.

Udskrivet d. 29-11-2005 **Distriktschef:** Søren Skovfoged **Distrikt:** Skive - Karup

Eksempel på et opgavekort som skovfogeden kan sende ud til en maskinfører.

for geografisk adskilte arbejdspladser.

Internet er blevet almindeligt, og mobilt internet er på vej. De mobile computere er blevet billigere og mere pålidelige så de kan installeres i skovmaskiner.

Det eneste punkt hvor der mangler noget er sikre forbindelser til mobiltelefoner langt ude i skoven og inde i tætte bevoksninger. Måske vil det hjælpe at sætte en stor antenne på toppen af førerkabinen i en skovmaskine.

Systemer kan indføres

Men nu er vi altså ved at være dér hvor vi kan indføre informations-

systemer i dansk skovbrug. Det vil give fordele for alle parter.

Skovejeren sælger træ til den kunde som har brug for netop det råtræ han kan levere. Han skal ikke binde penge i et lager af råtræ.

Maskinføreren får mere præcise ordrer, og han får mindre transport mellem opgaver.

Vognmanden får mere præcise ordrer så han ikke skal køre rundt og finde træet.

Savværket får den råvare de har brug for på det tidspunkt de ønsker – "just in time" – og skal ikke binde penge i råtrælagre. Når råtræet kommer ind til værket er det allerede

apteret og kan gå lige ind til saven.

Alle parter kan reducere deres omkostninger og få lidt højere indtjening.

Ulemperne – for ulemperne er der også – er at alle parter bliver bundet tættere sammen. Man er nødt til at indgå mere forpligtende aftaler over perioder af en vis længde, og man kan delvist kigge hinanden over skulderen.

Men hvis systemer af denne art efterhånden indføres i vore nabolande, så må vi følge med.

sf

Naturplant ApS
 søger dynamisk
Direktør

Søg yderligere oplysninger på
www.conex.dk/stillinger

Planter til: Pyntegrønt & juletræer, skov, læ & vildt. Barrods- & dækrodsplanter

Peter Schjøtt's Planteskole

7361 Ejstrupholm

Tlf. 75 77 25 52 - Fax. 75 77 31 34

E-mail: p.s@planteskole.dk

Se fremtidens fordele på www.planteskole.dk

Markederne for træprodukter fortsat rekordhøje

- men også bekymring for driftsøkonomi, ulovlig hugst og træets image.

Rapport fra det årlige møde i FN's komite for træsektoren.

Markederne påvirkes af energitræ, stormfald, certificering og kinesisk træ-industri.

Der er stigende produktion og handel inden for de fleste produkter. I 2006 ventes fortsat vækst, dog generelt lidt lavere tempo.

Timber Committee under FN's Økonomiske Kommission for Europa holdt sit årlige møde d. 4. oktober 2005. På mødet vurderes træmarkedet i Europa og Nordamerika i indeværende år og der vises en prognose for det kommende år.

Årets tema var certificering og dens indflydelse på træmarkederne. Dette emne omtales særskilt i en lille artikel på side 564.

Vi bringer her hovedresultaterne fra mødet, men på hjemmesiden kan læses meget mere:

- markedsrapporter fra de enkelte lande,
- rapporter om hugst, råtræmarked, marked for en række produkter, skovpolitik og makroøkonomi,
- dias fra foredragene,
- 18 tabeller hvor hvert land i Europa opgør produktion, forbrug og handel for en række sortimenter af råtræ og en række træprodukter.

Der ligger mange hundrede sider for den interesserede på www.unece.org/trade/timber > UNECE Timber Committee Meeting.

Red.

Komiteen gennemgik de emner som for tiden påvirker skovpolitik og træmarkeder:

- Ulovlig hugst inden for og uden for UNECE regionen.

- Truslerne mod skovejeres og industriens økonomiske overlevelse fra den intense globale konkurrence.

- Udfordringer fra den voksende efterspørgsel på træ til energi.

- Ikrafttrædelsen af Kyoto Protokollen. Regeringer, det civile samfund og industrien arbejder i stigende grad sammen for at løse disse problemer, for eksempel gennem offentlige indkøbspolitikker, certificering, målsætninger om virksomhedsansvar, ordninger med økologisk byggeri og forbedret kommunikation.

Ikrafttrædelsen af Kyoto Protokollen i 2005 har henledt opmærksomheden på skovens mange positive roller i kulstofkredsløbet: Begrænsning af de negative virkninger af klimaændringer, binding af kulstof, mulighed for en fornybar og CO₂ neutral energikilde, og erstatning af ikke-fornybare brændstoffer og råvarer.

Offentligheden bør have større viden om at træ som kommer fra bæredygtigt drevne skove virkelig er miljøvenligt. En meget større indsats er nødvendig for at formidle dette budskab og dermed imødegå de mange misforståelser.

Kyoto Protokollen vil påvirke alle dele af sektoren. Regeringer, den private sektor og det civile samfund bør analysere disse konsekvenser og gå i gang med at udvikle et langsigtet svar.

På kort sigt har de vigtigste konsekvenser været den stigende politiske støtte til anvendelse af træ til energi. Mange lande har rapporteret om politiske tiltag, dels for at opfylde Kyoto Protokollen, dels som følge af bekymringer over sikkerheden og bæredygtigheden i energiforsyningen og de høje priser på ikke-fornybare energikilder.

I nogle lande er priserne på energitræ steget, og der er tegn på at mængderne også er steget,

Forkortelser mv.

CIS: Lande i det tidligere Sovjetunionen: Rusland, Ukraine, Hviderusland, Armenien og Kazakstan.

CO₂: Kuldioxid – udledes ved forbrænding af olie, kul mv. Og forbruges af træer når de producerer ved.

MDF: Halvhårde fiberplader.

Kyoto Protokollen: International aftale der sigter på at begrænse udledningen af CO₂. Skovene spiller en rolle fordi de kan binde en del CO₂. Opkaldt efter den japanske by hvor traktaten blev underskrevet.

OSB: Plader lavet af store høvlspåner – en billig form for krydsfiner.

UNECE lande: Europa inkl. Rusland, samt Nordamerika.

selvom statistikken på dette område stadig er mangelfuld. Repræsentanter for skovindustrien var bekymrede for at de energipolitiske initiativer forvrider træmarkederne.

Det blev understreget at mange dele af økonomien påvirkes af energipolitikken, og at man skal tage højde for alle aktuelle eller potentielle forvriddinger, ikke kun de som er knyttet til fornybar energi.

De katastrofale orkaner i Østersøregionen i januar 2005 og i Golfregionen i USA i september 2005 forårsagede omfattende skader i skovene. Det har i første række påvirket råtræmarkedet, og i næste række den primære træproduktion og træhandlen i Nordamerika og Europa.

Stormfaldet i Sverige har påvirket træmarkederne i det meste af Europa, men fra 2007-08 ventes markedet at være tilbage ved situationen før stormfaldet. Foto af råtrælagre i svensk skov.

Kinesisk træindustri

Der var debat om konsekvensen for skovsektoren af den kinesiske træindustris ekspansion. Kineserne køber råtræ, skåret træ og genbrugs-papir i UNECE regionen samt andre regioner, og de eksporterer forarbejdede produkter, især krydsfiner og møbler (se også note side 550, red.).

Eftersom der er tale om meget store mængder, og eftersom den kinesiske arbejds løn er lav, er priserne faldet i hele forsyningskæden. Det forringer driftsøkonomien i hele den europæiske skov- og træsektor. Kina er nu verdens største eksportør af krydsfiner og den næststørste eksportør af møbler.

Som svar på en handelspraksis som anses for unfair har EU iværksat anti-dumping tiltag inden for krydsfiner, og USA har indført straffetold på nogle kinesiske møbler. På det fælles topmøde mellem EU og Kina i september 2005 forpligtede lederne på begge sider sig til at ar-

bejde sammen om at tackle problemerne med ulovlig hugst i Asien.

Virksomheders ansvarlighed

Stillet over for bekymringer om ulovlig hugst mv., har selskaber i sektoren – enten alene eller sammen med brancheorganisationer – etableret etiske programmer ("corporate responsibility"). Det sker for at beskytte – eller vinde – markedsandele på miljøfølsomme markeder.

Mange virksomheder prøver at udvikle de miljømæssige og sociale værdier i skovene, samtidig med at de bevarer deres økonomiske afkast. De søger at minimere risikoen for at anvende kontroversielle kilder ved at købe bæredygtigt – eller i det mindste lovligt – produceret træ.

Nogle firmaer drager fordel af det voksende marked for offentlige indkøbspolitikker, som kræver træ der er bæredygtigt produceret eller stammer fra lovlige kilder.

Brancheorganisationer siger at

det stadig større antal af offentlige indkøbsprogrammer gør det mere kompliceret og bekosteligt at opfylde de offentlige indkøbers krav. Der er stor variation i programmerne indhold, hvor nogle kun tillader bestemte certificeringssystemer, og derfor opfordres til at harmonisere de forskellige programmer.

Generel økonomisk oversigt

Den globale økonomiske vækst ventes at forblive robust, selvom vækstraten vil falde svagt fra 3,8% i 2004 til omkring 3% i 2005 og 2006. De vigtigste drivkræfter er Kina og USA, men der er også solid vækst i Central- og Østeuropa, Sydøsteuropa og CIS landene. Euro zonen har udvist ret moderat vækst (under 2% i 2004), og et fald til omkring 1 1/4 % ventes i 2005.

Rekordhøje og stigende oliepriser dæmper den globale økonomiske aktivitet. Huspriserne har i de senere år vist en vækst uden fortilfælde i

Konkurrencen fra Kina bliver stadig mere mærkbar, især inden for møbler. (Arkivfoto af tre stole som stadig laves i Danmark - fra Carl Hansen & Søn, Odense).

flere lande, især USA.

På kort sigt er der risiko for tilbageslag ved en fortsat kraftig stigning i oliepriserne, mere omfattende global ubalance (flere var bekymrede over det store underskud på det amerikanske statsbudget), en kraftig stigning i den lange rente og et pludseligt fald i huspriserne.

Råtræ

Efter rekordstore hugster i 2004 ventes hugsten af råtræ at vokse svagt i 2005 og yderligere lidt i 2006. Denne udvikling påvirkes af stormfaldene i Slovakiet sidst i 2004 (7 mio. m³), og i Østersø regionen først i 2005 (85

mio. m³, heraf 75 mio. m³ i Sverige).

I Sverige er næsten halvdelen af det væltede træ blevet oparbejdet, selvom meget stadig ligger ved skovvej eller bliver oplagret. Skovningen ventes at være færdig i første halvdel af 2006. Hugsten er steget i de påvirkede dele af Sydsverige og er faldet andre steder. Eksport af gran er steget, og importen er faldet. I 2007-2008 ventes det at markedet er tilbage ved situationen før stormen.

De orkaner som ramte USA i 2005 vil også tilføre meget råtræ til markedet. Men samtidig skaber de en enorm efterspørgsel på træ til reparation og nybyggerier.

Den globale konkurrence har presset råtræpriserne ned på mange markeder, selvom den stigende efterspørgsel på energitræ kan medføre mere positive prissignaler. Det er tydeligt at forbruget af energitræ vokser i mange regioner under indflydelse af høje oliepriser og officielle politikker om at nå energimålsætninger og opfylde forpligtelser i Kyoto Protokollen.

Skåret nåletræ

Forbruget af skåret nåletræ var på rekordhøje niveauer i 2004 i UNECE regionen. Det ventes at stige med omkring 2% i 2005 og 2006 i Europa

Tabel 1. Forbrug af træ i Europa (defineret som produktion plus import minus eksport). For 2004 endelige tal, for 2005 og 2006 prognoser. Alle tal i millioner m³.

0	2004	2005	2006
Råtræ af nål	186,6	204,1	180,1
Skåret nåletræ	96,3	98,7	100,2
Råtræ af løv	38,3	38,7	38,9
Skåret løvtræ	18,5	19,3	19,8
- heraf tempereret træ	15,7	16,5	16,9
Krydsfiner	7,3	7,5	7,5
Spånplader	39,3	39,7	39,8
Fiberplader	12,6	13,6	13,7
Cellulosetræ	248,9	264,4	258,7
- heraf nål	100,0	106,7	101,1
- heraf løv	51,6	55,1	56,8
- heraf flis, træaffald	103,2	108,4	106,5
Cellulosemasse	49,5	48,6	50,6
Papir og pap	91,1	92,2	93,8

Tabel 2. Produktion, import og eksport i 2004 i Europa. Produktion + import - eksport bliver til forbrug, nævnt i tabel 1. Alle tal i millioner m³.

	Produktion	Import	Eksport
Råtræ af nål	177,5	20,6	11,5
Skåret nåletræ	102,3	38,6	44,5
Råtræ af løv	37,9	4,0	3,6
Skåret løvtræ	15,7	8,0	5,2
- heraf tempereret træ	15,2	5,3	4,8
Krydsfiner	4,3	6,8	3,8
Spånplader	42,6	11,9	15,3
Fiberplader	15,4	8,6	11,4
Cellulosetræ	237,9	41,7	30,8
- heraf nål	97,5	11,4	8,9
- heraf løv	43,0	15,7	7,1
- heraf flis, træaffald	97,7	20,7	15,2
Cellulosemasse	42,6	18,7	11,7
Papir og pap	102,6	53,8	65,3

og Nordamerika, og endnu mere i Rusland. Tilsvarende ventes produktion og handel at stige til nye rekorder i 2005, mens eksporten ventes at falde svagt i Europa og Nordamerika i 2006.

For første gang siden 1998 ventes eksporten af russisk skåret nåletræ ikke at stige i 2006, samtidig med at der ventes stigende indenlandsk forbrug. Ruslands eksport til det vigtige britiske marked er faldet fordi de mangler certificering af bæredygtig skovdrift, mens andre miljøfølsomme markeder i Europa ikke er påvirket.

For at forbedre samarbejde mellem træindustrier har den europæiske forening for træindustrier (CEI-Bois) lanceret "Roadmap 2010" handlingsplanen for generel anerkendelse af træprodukter som den førende råvare.

Orkanerne i Østersø regionen i januar 2005 har ført til et overudbud af råtræ, især i Sverige. Dette vil få Sveriges produktion af skåret træ til at stige med 1 mio. m³ – ca. 6% – i 2005.

I 2004 er Nordamerika blevet nettoimportør for første gang. Denne situation ventes at fortsætte i 2005 og 2006, trods stigende produktion i både Canada og USA. Orkanerne i Golf regionen ødelagde op til 400.000 (træ-)huse og skadede et tilsvarende antal. Det vil skabe efterspørgsel på skåret træ til genopbygning.

Skåret løvtræ

Komiteens prognoser for markerne for skåret løvtræ er optimistiske i 2005 og 2006. I Europa og Nordamerika ventes stigning i forbrug, produktion og handel. Efterspørgslen på skåret løvtræ ventes i 2005 at stige med 5% i Europa og 4% i Nordamerika, og lidt mindre i 2006.

Europas eksport ventes at falde i 2005, men efter 4 års fald ventes eksporten at stige lidt i 2006.

USA venter store stigninger i importen i 2005 og igen i 2006, formodentlig fra andre verdensdele. Men USA venter også store stigninger i eksporten – i 2005 på 5%, og i 2006 på 9% – hvoraf noget af stigningen vil gå til Europa. Eksporten til lande omkring Stillehavet vil aftage efter rekordniveauer i 2004.

En af årsagerne til den optimistiske prognose for 2006 er nye kampagner for markedsføring, i USA fra Hardwood Federation, og i Europa fra European Hardwood Export Council (se fx Skoven 10/05, s. 454, red.).

Certificering bliver stadig mere udbredt, især inden for løvtræ, fordi træhandlen har behov for at dokumentere træets bæredygtighed og lovlige oprindelse.

Producenter og handlende inden for løvtræ går i stigende grad over til certificering for at kunne garantere træets bæredygtighed og lovlige oprindelse. Trods de ret positive prognoser i Europa peger brancheorganisationen på den dårlige økonomi i sektoren.

Der er set alvorlige prisskred for skåret bøgetræ i Tyskland, med fald på 60% over de sidste 7 år. Bøgekævler er faldet endnu mere, med 87%, ned til 52 euro/m³ i 2004. I de sidste 5 år er der bygget nogle få store løvtræsavværker i Vesteuropa, mens mange mindre værker er gået konkurs.

Producenter af skåret løvtræ i både Nordamerika og Europa mister det hjemlige marked i møbelfabrikation, fordi denne produktion flytter til Østeuropa, CIS-landene og Asien.

Træplader

I 2004 steg forbruget af træplader (krydsfiner, spånplader, OSB og fiberplader) i Europa til nye rekorder på 59,2 mio. m³. I 2005 vil forbruget stige med 2,7%, og en smule mere i 2006, især for MDF- og OSB-plader.

Omkostningerne til produktionen ventes imidlertid at stige som følge af de rekordhøje oliepriser, der fordyrer energi i produktionen, harpiks/lim og transport. Industrier i Europa og Nordamerika venter stærkere konkurrence om råtræ, især hugstafald og smådimensioneret træ som følge af udvikling af energi-sektoren.

Forbruget af plader ventes at stige stærkere i CIS lande end i Europa, med 6,3% i 2005 og 2006. Eksporten af krydsfiner fra Rusland vil stige yderligere i 2005 med 4,3%.

I Nordamerika ventes det samlede forbrug af plader at stige marginalt i 2005 til 69,7 mio. m³ og yderligere med 1,6% i 2006. Efterspørgslen på OSB er fortsat stor. Import fra Kina af krydsfiner og træmøbler er steget kraftigt.

Papir og cellulose

Forbruget af papir og pap ventes fortsat at vokse støt i alle dele af regionen i 2005 og 2006 – i 2005 med 1-2% i Europa og Nordamerika og omkring 3% i Rusland. Produktion og eksport i Europa vil falde svagt i 2005, især på grund af en lockout i Finland som stoppede produktionen i adskillige uger.

Konkurrencen er global og intens, og der er tiltag til konsolidering for at rette op på et muligt overudbud. Rentabiliteten er generelt ret lav og er stærkt påvirket af valutakursbevægelser.

Industrien er bekymret over udbudet af fibre som følge af konkurrencen om træ fra vedvarende energi. Certificering anses for afgørende for at bevare papirets gode image blandt forbrugerne.

Miljøministeren venter kun at udpege 1-3 nationalparker, og i løbet af foråret vil hun fortælle hvilke områder hun vil foreslå. (Foto af snedækket landskab i Mols Bjerger ved Trehøje – foto: Ole Malling, www.naturnet.dk).

Kun 1-3 nationalparker

Miljøminister Connie Hedegaard forventer kun at der udpeges mellem 1 og 3 nationalparker i Danmark.

Disse nationalparker kan ikke kun udvælges mellem de 7 officielle: Læsø, Lille Vildmose, Thy, Mols Bjerger, Vadehavet, Kongernes Nordsjælland eller Møn. Der kan også blive tale om at inddrage de tre projekter som græsrodder med Friluftsrådet i spidsen har foreslået: Åmosen-Tissø (Vestsjælland), Skjern Å og Det kulturhistoriske landskab i Roskilde-Lejre.

Det oplyste ministeren på et møde i Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg 9. november.

I øjeblikket gennemgår Den nationale følgegruppe de 7 officielle projekter, og gruppen kommer med en indstilling til ministeren senest 1. marts. Hun vil derpå give en redegørelse i Folketinget for planerne for nationalparker, og i næste folketingsamling ventes et lovforslag om emnet. Den første danske nationalpark kan derfor tidligst blive etableret i løbet af 2008.

Nationalparkerne har deres egen hjemmeside hvor der løbende kommer nye oplysninger:
<http://www2.skovognatur.dk/nationalparker/>

Kilde: Jyllandsposten 10.11.05

Kina er træeksportør

Kina har nu overskud på sin handel med træprodukter. Det er overraskende, for Kina er meget skovfattigt.

Årsagen er at landet primært importerer råvarer såsom rundtræ, skåret træ, cellulose, returpapir og papir. Mens eksporten omfatter forædlede produkter med stort indhold af arbejdskraft, såsom møbler, papirprodukter og træplader. Og eksporten stiger hastigt.

I 2004 udgjorde importen af træprodukter 16,3 milliarder \$, og eksporten var 16,0 milliarder \$. Der var altså et underskud på handelsbalancen på 350 mio. \$. Året før var det 2 milliarder \$.

Allerede i 1. halvår 2005 blev der overskud på handelsbalancen med træprodukter, 420 mio. \$, for første gang nogensinde. Årsagen er at eksporten af træprodukter steg med hele 31%, mens importen kun steg med 18%.

Men der skal endnu mere fart på. Regeringen vil undersøge hvor Kina har særlige fordele og finde nye produkter. Man vil udvikle de bedste industrier aktivt, med vægt på forædlede produkter, og man vil styrke forskning og udvikling af nye varianter samt forædling af frø. Man vil standardisere produktionen, øge kvaliteten og kontrollen af produkter efter internationale standarder, skabe internationale mærkevarer og løbende analysere udviklingen på verdensmarkedet.

Et eksempel er eksporten af trædøre til USA:

2003: 124.300 tons, værdi 168 mio. \$

2004: 150.000 tons, værdi 200 mio. \$

2005: skøn 200.000 tons.

Det er vækstrater på omkring 30% om året.

Som årsager til kinesernes gode konkurrenceevne nævnes højt teknisk niveau, udenlandske investeringer, indførsel af teknologisk avanceret udstyr, lave omkostninger til arbejdskraft, originalt design i forskellige stilarter og god produktionsteknologi.

Kilde: ITTO Tropical Timber Market Report 10/16

Skovbrugsentreprise

Gentilplantning af stormfaldsarealer

Gammel skov, og juletræsarealer, med robust plantemaskine, med rod/grenklipper.

Uforpligtende tilbud gives!

Skoventreprenør Michael Pedersen Tlf. 20 33 67 13 . www.skovplant.dk

Maskinel/manuel plantning . Opsætning/nedtagning af hegn . Oparbejdning af juletræer/pyntegrønt
Afskærmet sprøjtning/udlægning af gødning . Manuel skovning

AKKERUP PLANTESKOLE

5683 HAARBY
TLF. 6473 1058 - FAX 6473 3158
mail@akkerup.dk
WWW.AKKERUP.DK

Skov-, læ og hækplanter

Rekvirer katalog eller De er velkommen til at aflægge Planteskolen et besøg.
Tilbud afgives gerne.

SKOVEN

UDGIVET AF DANSK SKOVFORENING

Amalievej 20, 1875 Frederiksberg C
Tlf. 33 24 42 66, Fax 33 24 02 42

e-mail til Dansk Skovforening: info@skovforeningen.dk

e-mail til redaktionen: sf@skovforeningen.dk
ln@skovforeningen.dk

Hjemmeside: www.skovforeningen.dk

37. ÅRGANG 2005

Redaktion: Søren Fodgaard (ansvarshavende) – Liselotte Nissen

SIDETAL FOR ÅRETS HÆFTER		
1.....	1-52	6-7
2.....	53-112	8.....
3.....	113-164	9.....
4.....	165-216	10.....
5.....	217-268	11.....
		12.....
		269-320
		321-372
		373-424
		425-476
		477-528
		529-572

Der har været tre tillæg til Skoven:

- “Kulturmanifest – såning” med Skoven 5/05 (her forkortet SÅ)
- “Kulturmanifest – testamentet” med Skoven 10/05 (her forkortet TE)
- “Skovbrugets Indkøbsguide 2006” med Skoven 11/05

STIKORDSREGISTER

Der henvises til hver artikel med et eller flere stikord. Der anvendes i reglen både et meget specifikt ord, fx. MDF plader eller kronhjørn, og et mere generelt ord, fx. "anvendelse af træ" eller "fauna".

Metoder til kulturanlæg og bevoksningspleje er anbragt under kulturteknik og bevoksningspleje. Dyr og planter er normalt anbragt under stikordene Fauna, Insekter, Flora, Vildt. Skovtræer skal søges under den enkelte træart.

Projekter med skovrejsning er opført under skovrejsning.

Træ anvendt til forskellige formål er som regel opført under Anvendelse af træ og Huse af træ. Afsætning af træ er opført under Marked.

Foromtale af arrangementer indgår ikke i indekset.

Artikler om udlandet kan søges under de enkelte lande.

A

Adgangsregler, se friluftsliv
Administration, se økonomi, skovplanlægning
Afallstræ, se brænde, flis, energi, fyring
Afkast, se økonomi
Afsætning, se certificering, hugst, marked, økonomi
Agromek, 2005 udstilling 91
Amazonas, rydning 309
Andre indtægter, se økonomi
Anker til træplantning 492
Anlæg af kultur, se kulturteknik
Anti-Heding (debat) 108, 127
Anvendelse af træ
- birken i nordisk industri 302
- gulve fra Malaysia 371
- Viden om træ fra DTI 49
se også brænde, certificering, flis, fyring, huse af træ, markeder, papir, vedegenskaber
Arbejdsmiljø
- høreværn m mobiltelefon 562
- skimmelsvampe og flishugning 468
Arbejde i skov, se kulturteknik, skovning, udkørsel, udløbning
Arbejdsgiverforening, ny 4
Ask
- frøspredning 161
- kvalitetstræ, dyrkning af 484, 554

B

Barkbiller, se insekter
Begravelsesplads for dyr 422
Bekæmpelsesmidler, se insekter, kulturteknik
Beskatning, se skat
Bevoksningspleje
- barkbillefælde 354
- nyt redskab til udrensning 152
- maskiner til udrensning 404, 406
- opkvistning 484, 488, 554
- udrensning i såningskultur 496
se også hugst, kulturteknik, skovning, skærmstilling, naturnær
Biobrændsler, se brænde, energi, flis, fyring
Biodiversitet, se certificering, natur-
Bioenergi og biomasse, se brænde, energi, fyring

Bionik (lære af naturen) 23
Birk
- fremtid i nordisk industri 302
- historie, botanik, anvendelse 190
Bistand til teak, forædling 42
Bladtab, se skader på skov
Blåsplintsvampe 245
Blåtop, bekæmpelse hede 254
Board feet (måleenhed) 439
Bog om naturnær drift 462
Bog om træer og buske 452
Bomme, skovveje 239
Botanik, bøger om træer 452
Brakmarker og vildt 46
Brænde/brændsel
- brændeskur i metal 562
- papemballage 350
- biobrændsler i Sverige og Danmark 467
se også energi, flis, forurening, fyring, hugst, træpiller
Brændemaskine, brændekløver 91
Brændeovne, eksport af 12
se også fyring, træpiller
Brændstof af biomasse 567
Buske, frøprogram 414
Byggeri i skov, se skovlov
Bynær skov, bog om planlægning 389
Bæredygtig drift, se certificering, naturnær
Bøg
- causeri om dyrkning 306
- foryngelse 306, 336
- udspring, tidligt 527
se også hugst, marked, vedegenskaber
Børnehaven, udlejning af skov til 422
Børn i skov, se friluftsliv, undervisning

C

Celloc varmebehandling 492
Certificering
- andre ordninger status 15
- betalingsvilje for c. 316
- i Europa 546, 564
- FSC og genbrug 396
- FSC status Danmark 14
- FSC status globalt 14, 195, 397
- FSC Træforum 472
- Hvalsø Savværk reddet 242
- merpris for c. 316, 396
- nordisk skovbrug vurdering 565
- PEFC i England 396
- PEFC og genbrug 396
- PEFC status Danmark 13
- PEFC status globalt 13, 195, 397
- regeringers rolle 564
- statsskove i Danmark 14, 482
CO₂ binding i skovrejsning
- mængder af 186
- sælg værdi af 182
- udlandet 188
Containerplanter, se dækrodsplanter

D

Dansk Skovforening
- ekskursion om Natura 2000 336, 348
- generalforsamling 05 326, 328, 329, 330, 331
- nye medlemsformer 221, 330
- forhold til omverden 328
- privatskoves regnskaber 534
- samarbejde med skovdyrkerforeninger 331
Danske Skoves Handelskontor

- nyt kontor 538
Driftsteknik, se kulturteknik, maskin-, skovningsmaskine
Driftsøkonomi, se økonomi
Drivhuseffekt, se CO₂
DST
- 1-2/05 (Naturnær drift) 462
- 3-4/05 566
Dyrehaven, bog om 369
Dyreliv, se fauna, insekter, vildt
Dyrkning, se de enkelte træarter, kulturteknik, bevoksningspleje, bæredygtig, naturnær
Dækrodsplanter
- billigere kulturer 430, TE
- debat om Kulturkommission 484, 554,
- hærkning af 516
- planteproduktion (Jiffy) 106
- udplantningsmetoder 516

E

Effekter, se hugst, marked
Eg
- anvendelse, botanik, historie 450
- hegn 492
- udrensning i såningskultur 496
se også hugst
Ejendomsskat
- lavere skat efter stormfald 132
- lempelse 377
se også økonomi
Ekskursion, se Dansk Skovforening
Eksport, se markeder
Elm, skærmelm 33
Elmia Wood 350, 404, 408, 410
Energi, se brænde, flis, fyring, træpiller
Enge, se høenge
Ergonomi, se arbejdsmiljø
EU-regler og skovrydning 110

F

Fauna
- døde fugle efterlyses 557
- havørne om vinteren 34
- fuglekanon (vigtige fugle) 253
- minkfælder 455
- nationaldyr 40
- pattedyr, hæfte om 278
- rød glente fodring 127
- rådyr dødsfald på Fyn 110
- stormvarsling og dyr 110
se også insekter, vildt
Figurer af træ, se træfigurer
Finanslov 377, 389
Finland
- industriens investering 474
- arbejdskonflikt 393
- savværker, fremtid 393
- skovpriser 189
Fjernvarme, se fyring, energi, træpiller
Flersidig drift, se naturnær
Flis
- brændstof af flis 567
- måling af vandindhold 335
se også brænde, energi, fyring, hugst, træpiller
Flismaskine, bundtning 410
Flishugger, TP 250 92
Flishugning og skimmelsvampe 468
Flora på skovrejsning 566
Flåt, se skovflåt
Forbrænding, se energi, fyring
Forkultur 430

- Forstzologi, se insekter
 Forurening
 - fra brændeovne 10
 - Kærgård plantage 212
 se også skader på skov
 Foryngelse, se kulturteknik, naturnær
Forædling
 - hurtig blomstring 516
 - hærkning, stiklinger 516
 - genetik i naturnær drift 202
 - genmodificering i træer og afgrøder 200
 - provenienser i naturnær drift 202
 - Årslev, DJF 516
 se også anvendelse af træ, frøforsyning, savværker, økonomi
 Fotooptagelser, pris for 371
Fredskovsforordningen (1805)
 - planer for jubilæum 222, 296
 - historisk omtale 356
 - historie på Langeland 445
 - Reventlow C.D.F. indsats 382
 - reustilling på Pederstrup 356
 se også skovhistorie
Friluftsliv
 - fri teltning i statsskove 238
 - geocaching ("skattejagt") 332
 - naturlegeplads 558
 - off-roadere trusel i USA 569
 - teltpladser, bog om 318
 se også adgangsregler, børn, Skovens Dag, undervisning, uddannelse, Åben Skov
 Frimærke af finer (Schweiz) 149
Frøforsyning
 - buske og småtræer 414
 - frøpriser og kulturanlæg 36
 - i naturnær drift 202, 206
 - sortering af træfrø 516
 se også forædling
 Frøspredning, ask 161
 FSC, se certificering
 FSL, se Skov & Landskab
 Fugle, se fauna
Fyring
 - affaldstræ til Tyskland 473
 - flisværk med akkumulering 370
 - kampagne for korrekt f. 12
 - sikring mod strømsvigt 371
 - træpiller, EUR KSM Multistoker 92
 - træpiller, udstyr 92
 - varmeværk Give 313
 se også brænde, energi, flis, forurening, træpiller
 Fældning, ulovlig (Vejle, Århus) 403
 Fældning, se skovning, bevoksningspleje
 Færdsel i skov, se adgangsregler, friluftsliv
- G**
 Gavntræ, se hugst, marked
 Genbrugspapir, se papir
 Genetik, se forædling, frø
 Genmodificering, se forædling
 Genplantning, se kulturteknik, stormfald
 Geocaching ("skattejagt") 332
 Glyphosat udvaskning, anvendelse 196
 GPS, se skovplanlægning, geocaching
 Gran, se rødgran, anvendelse af træ
 Grenknusning
 - rekreative bevoksninger 16
 Græsslåning
 - AL-Ko Power-Line 93
 - Eco Tech 93
 Grønne bevægelser, se certificering
- Grønne områder og sundhed 310, 314
 Gødning
- H**
 Handel, se certificering, marked
 Harvning, se kulturteknik
 Have & Landskab 05 181, 492
 Havørne, se fauna
 Hedepleje, se naturpleje, kulturteknik
 Hedeselskabet, regnskab 2004 258
 se også skovejer
Hegn
 - af pil 492
 - af eg, lærk, douglas 492
 Hegnsklipning 93
 Herbicider, se kulturteknik
 Historie, skib fra jernalderen 192
 se også skovhistorie
 Hjemmeside, se internet
 Hjernehindebetændelse 249 og 366
 Hjorte, se fauna
 Holckenhavn 336, 348
 Hvalsø Savværk reddet 242
Hugst
 - 2004 mængder 464
 - måldiameterhugst 108, 127
 se også bevoksningspleje, marked, skovning, skovplanlægning, stormfald, vedegenskaber
 Huse af træ
 - DSH nyt kontor 538
 - kontorhus i Finland 304
 - seksetages huse Sverige 390
 se også anvendelse af træ
 Huse i skov, regler 461
 Hækklipper 264
 Høenge 524
 Høreværn m mobiltelefon 562
 Håndbøger om træer og buske 452
- I**
 Import, se flis, marked
 Imprægnering, se vedegenskaber
 Industri, se savværk, træindustri
 Indtægter, se økonomi
 Information, se friluftsliv, marked, Skovens Dag, museum, viden
 Informationssystem til skovning og transport 544
Insekter mv.
 - barkbiller efter stormfaldet 80
 - barkbillefælde 350
 - skader efter stormfaldet 80
 - snudebiller efter brand 474
 se også kulturteknik
 International skovpolitik, se certificering, marked
 Interview, se skovejer
 Investering i skov, se skovsalg, økonomi
- J**
 Jagt, skydeplatforme 211
 se også fauna, vildt
 Jagt- og Skovbrugsmuseum, se museum
 Jiffy planter, se dækrodsplanter
 Jernalderen, skibsfund 192
 John Deere (Timberjack) 412
 Jordankre træplantning 492
 Jordbearbejdning, se kulturteknik
 Julepynt af skovfyr 502
 Juletræer, se pyntegrønt
 Junckers Savværk, gulve fra
 Malaysia 371
- K**
 Katrina, skader fra 439
 Kemisk bekæmpelse, se insekter, kulturteknik
Kina
 - eksport af træ 550
 - genbrugspapir import 251
 - produktion af papir 455
Klima
 - storme i fremtiden 30, 88
 - i fremtiden 32
 se også vejr
 Klimaskader, se skader på skov
 Klimastatistik om en måned bringes to måneder efter den pågældende måned
 Klippegrønt, se pyntegrønt
 Kommuners økonomi og skovrejsning 160
 Kortlægning, se skovplanlægning
 Kraftvame, se fyring, energi, flis
 Kronvildt, se vildt
 Kulstofbinding, se CO₂
 Kulturbetænkningen af 1968 487
Kulturkommissionen
 - anbefalinger 430, 434, TE
 - debat om 484, 488, 554, 556
 - debatmøde 430
 - leder 429
 - såning SÅ
 - testamente TE
 - udviklingsopgaver TE
Kulturteknik
 - forkultur 430
 - frøpriser og kulturanlæg 36
 - glyphosat udvaskning, anvendelse 196
 - herbicider, nyt om 196, 386
 - jordankre træplantning 492
 - kulturanlæg efter stormfald 97, 100
 - kulturanlæg, billigere 430, 434, SÅ, TE
 - løvtræopvækst, ampul mod 350
 - musegift, status 384
 - naturforyngelse 430
 - plantebor 354
 - plantemaskine 405
 - renholdelse, ampul mod løvtræ 350
 - robot til renholdelse 388, 516
 - skærmstilling 521
 - sprøjtemidler, nyt om 196, 386
 - stiklinger varmebehandling 516
 - såning 39, SÅ, 430, 496
 - tilskud genplantning 128
 - tågesprøjte, Scan-Sprayer 91
 se også bevoksningspleje, dækrodsplanter, flis, insekter, landskabspleje, naturpleje, naturnær skovdrift, pyntegrønt, skovrejsning, såning, tilskud
 Kunstgødning, se gødning
 Kvalitetstræ, dyrkning af 484, 554
 Kvalitet af ved, se vedegenskaber
 Kvas, indsamling af 410
 Kyoto, se CO₂
 Kæder, skovveje 239
 Kærgård, forurening 212
 Kølelagring, planter, tidspunkt 162
 Køreplader i plastic 563
 Kørsel, se udkørsel
- L**
 Lagring af tømmer
 - blåsplintsvampe 245
 - svensk stormfald 174, 364, 440, 490, 568
 - vandlagring, støtte til 172, 241

- vandlagring skader, økonomi. 134
- udtørring af råtræ 245
- Landskabspleje, se naturpleje, kulturteknik
- Langeland
 - bog om skove på L. 369
 - skovhistorie på L. 445
- Langesø messe. 386
- Leje af huse, se udlejning
- Lind, anvendelse, historie, frø. 294
- Lokalsamfundet, skoves værdi . . 442, 500
- Lovgivning, se adgangsregler, ejendoms-
skat, skovlov
- Lovprogram 428
- Luftforurening, se skader på skov
- Lystlund v. Ulborg. 456
- Lærk*
 - bearbejdning, tørring 508
 - hegn. 492
 - udbredelse 508
 - vedegenskaber, råd 508
- Løvtræmarked, se hugst, marked
- M**
- Mad, se spiselige, "Skoven lige nu"
- Mangfoldighed, se natur-, fauna, flora
- Markeder*
 - efter 05 stormfald 97, 100
 - efter 81 og 99 stormfald. 137
 - globalt, udvikling. 259
 - hugst 2004 mængder. 464
 - i Europa generelt 546
 - markedsføring i Europa 195
 - markedsføring Søstrene Grene 472
 - import af træ og træemballage. . . . 257
 - import af planter. 257
 - juletræer og klippegrønt 178
 - Kina, eksport 550
 - Kina, genbrugspapir import. 251
 - løvtræ fra USA 454
 - papirmarked 298, 300, 302, 393
 - råtræ i Europa 546
 - skåret træ i Europa 546
 - Sverige marked 288
 - status februar 05 119
 - status august 05 378
- se også anvendelse af træ, certificering,
hugst, savværker, stormfald, træindu-
stri, økonomi
- Maskinskovning, se skovningsmaskiner
- Medicin af sortbægersvamp 514
- Mekanisering, se kulturteknik, skovnings-
maskiner
- Miljø, se fx natur-
- Miljømærkning, se certificering
- Mink, se fauna
- Mobilsav 265
- Mos, overproduktion af 41
- Motorsav*
 - Husqvarna sav ny motor 408
 - ny sav til udrensning 152
 - nye Stihl save. 404
 - meget stor sav, Stihl 493
 - mere power på saven. 513
 - starthjælp 404
 - udvikling af savtænder 23
- Musegift, se kulturteknik
- Museum, Dansk Jagt- og Skovbrugsm.
- uddannelsesdag. 176
- Museum på internettet. 214
- Mærkning, se certificering
- Måldiameterhugst 108, 127, 306
- N**
- Nationaldyr (egern). 40
- Nationale naturområder, se nationalparker
- Nationalparker*
 - antal af n., politisk skøn. 550
 - leder om ejernes vilkår. 5
 - usikkerhed om vilkår 329
- Natur, bog om. 524
- Naturkalender. 525
- Natura 2000*
 - ekskursion på Holckenhavn. 336
 - generelt 342
 - og skovloven 96
 - leder om pleje 481
 - Naturen inspirerer mennesker. 23
- Naturforyngelse, se kulturteknik, naturnær
- Naturlegeplads, se friluftsliv
- Naturlig mangfoldighed, se biodiversitet
- Naturnær skovdrift*
 - bog om n. 462
 - causeri om 1900 tallet 306
 - frøforsyning 206
 - genetik. 202
 - og ny skovlov 94, 156, 159
 - Klosterheden 143
 - konvertering til n. 234
 - opfattelsen af skov 260
 - Refsnæslund 282
 - skovudviklingstyper 230
 - statsskoves planer 224
 - tyske erfaringer 398, 566
 - vildt og n. 398
 - økonomisk fleksibilitet 247
 - ædelgran mv. i Slesvig 398
- se også certificering, kulturteknik, Natura
2000
- Naturområder, nationale, se national-
parker
- Naturplaner, vildt, brakmarker 46
- Naturpleje*
 - blåtop på hede. 254
 - bog om høenge 524
 - leder 481
- se også kulturteknik
- Naturskove, teak 42
- Naturvejledning, se friluftsliv, undervis-
ning, Skoven-i-Skolen
- Naturværdier i skov, se skovpolitik,
skovlov
- Nobilis, se pyntegrønt
- Nordmannsgran, se pyntegrønt
- Norge, fodring af vildt og trafik. 139
- Ny skov, se skovrejsning
- Nydambåden 192
- Nørlund Savværk. 243, 335
- Nåletab, se skader på skov
- Nåletræ, ny art (Wollemia). 522
- Nåletræmarked, se hugst, marked
- O**
- Offentlighedens adgang, se adgangsregler
- Off-roadere trusel i USA 569
- Omkostninger, se økonomi
- Oparbejdning, se skovning
- Oprydning, se skovning
- Opfindelser fra naturen 23
- OPP (offentlig-privat partnerskab) . . . 169
- Orkan, se storm
- Overdrev, se landskabspleje
- P**
- Papkasse til brænde 350
- Papkasse til planter. 394
- Papir*
 - birk til papirproduktion 302
 - forskning i nyt papir 473
 - genbrugspapir og certificering 396
 - genbrugspapir Kina import 251
 - papirmarkedet siden 1950 300
 - papirproduktion Kina 455
 - Parker og sundhed 310, 314
 - Parker, teknik til. 492
 - Partikler, se forurening
 - Pattedyr, se fauna
 - Pederstrup 358
 - PEFC, se certificering
 - Pesticider, se kulturteknik, insekter
 - Pilehegn. 492
 - Piller, se fyring, træpiller
 - Planlægning, se skovplanlægning,
økonomi
 - Plantebeskyttelse, se insekter,
kulturteknik
 - Planteforsyning, se frøforsyning,
kulturteknik
 - Planter, import af. 257
 - Planteskoler*
 - emballage til planter, papkasse. 394
 - hærkning af dækrodsplanter. 516
 - kølelagring, tidspunkt for. 162
 - sortering af træfrø. 516
 - varmebehandling af stiklinger. 516
 - se også dækrodsplanter, frøforsyning,
kulturteknik
 - Plantesystem, se dækrodsplanter, kultur-
teknik
 - Plantetyper, se dækrodsplanter
 - Planteværn, se kulturteknik
 - Plantning, se kulturteknik, dækrodsplanter
 - Pleje, se bevoksningspleje, kulturteknik,
naturpleje
 - Pløjning, se kulturteknik
 - Politik, se skovpolitik
 - Pris, se Træven, Årets
 - Priser, se marked, økonomi
 - Privatskoves regnskaber, se økonomi
 - Produkter af træ, se anvendelse af træ
 - Produktion af træ, se hugst, marked
 - Proveniens, se forædling, frøforsyning
og de enkelte træarter
 - Publikum, se friluftsliv
 - Pyntegrønt*
 - EU-regler og skovrydning. 110
 - juletræ til Tønder 570
 - juletræer fra Baltikum. 51
 - juletræer til Singapore 513
 - juletræer i USA, plastictræer. 513
 - juletræ blæste væk (Grønland). 50
 - markedet. 178
 - sprøjte, fugleskræmmer, juletræsod,
fældning 386
 - se også kulturteknik
 - R**
 - Redskaber, se brænde, flishugger, kultur-
teknik, maskin-, naturpleje, skovning,
udkørsel
 - Refsnæslund 282
 - Regeringsgrundlag om skove . . . 117, 118
 - Regeringsrapport om skove 273, 326
 - Regeringens lovprogram. 428
 - Regnskaber, se økonomi
 - Rekreation, se adgangsregler, friluftsliv
 - Rekreative bevoksninger, tynding. . . . 16
 - Renholdelse, se kulturteknik
 - Reventlow C.D.F. indsats 382

- Rodkager og naturværdier 146, 240
 Rusland, ulovlig hugst 455
 Rydning af skov, Amazonas 309
 Rødgran, skader på ved efter storm 140, 144
 se også anvendelse af træ, hugst, stormfald
 Råd, måling af 350, 420
 se også lagring
 Rådyr, se fauna, vildt
 Råtræ, se savværksdrift, hugst, marked, stormfald
- Sa-sk**
 Salg, se marked, økonomi
 Samfundsøkonomi, se økonomi, skovpolitik
Savværksdrift
 - finsk industri 393
 - Hvalsø Savværk reddet 242
 - Nørlund Savværk brand 243
 - Nørlund køber Viskum 335
 se også markeder
 Selvforyngelse, se kulturteknik, naturnær
 Sikkerhed
 - udstigning fra traktor 149
 - ved arbejde i stormfald 78
 Skadedyr, se fauna, insekter, kulturteknik, skader på skov
 Skader på skov, Tyskland 139
 se også fauna, friluftsliv, insekter, stormfald, vildt
 Skat, se ejendomsskat, økonomi
 Skib fra jernalderen 192
 Skiløb for forstmænd 551
 Skimmelsvampe, fliishugning 468
 Skoler, se undervisning
 Skotland, middelalderskov skabes 367
- Skov**
 Skov & Landskabskonferencen 05 122, 125, 160
 Skovanlæg, se skovrejsning, kulturteknik
 Skovbesøg, se friluftsliv
Skovbrand
 - forberedelser mod 371
 - snudebiller angreb 474
 Skovbrugsmuseum, se museum
 Skovbørnehave, se børnehave
 Skovdrift, se naturnær
 Skovdyrkerforeninger, samarbejde med DS 331
 se også skovejer
 Skovdyrkning, se de enkelte træarter, bevoksningspleje, kulturteknik, naturnær
 Skovdød, se skader på skov
Skovejer interview
 - Jens Storm Jensen, Fyn 20
 - Jens Østergaard Jensen, Hammer Bakker 68
 - Peter Havskov Jensen 456
 - Sven Åge Madsen, Refsnæslund 282
 "Skoven lige nu"
 - birken 191
 - egen 450
 - linden 294
 - skovfyrren 502
 - taksen 346
Skovens Dag
 - hæfte om pattedyr 278
 - liste over arrangementer 170
 - opfordring til 2005 6
 - Refsnæs 282
- reportager 274, 282
 - Petersgård erfaringer 7
 - Skovsgård erfaringer 8
 Skovflåt og TBE 249 og 366
 Skovfyr, julepynt, anvendelse, botanik 502
 Skovforening, se Dansk S.
 Skovfrø, se frø
 Skovgæster, se friluftsliv
Skovhistorie
 - causeri om 1900 tallet 306
 - Langelands 445
 - opfattelsen af skov gennem tiderne 260
 - udstilling på Pederstrup 356
 - Timberjack / John Deere 412
 - Valmet / Valmet 507
 se også fredskovsforordningen, museum
 Skovindustri, se træindustri
 Skovkonference Nødebo 442, 500
Skovlov
 - betydning for skovøkonomi 94, 156, 159
 - skovopfattelsen 260
 se også naturværdier (habitatområder)
 Skovmaskiner, se maskinførere, skader, skovningsmaskiner, kulturteknik, museum, udkørsel
 Skovning DM 402
 Skovning, se motorsav, fliishugger, hugst, skovningsmaskine, stormfald, udrensning
 Skovningsaggregat, kamera 570
Skovningsmaskiner
 - Besten (førerløs) 350
 - bundtemaskiner, grene 410
 - fliishugning 16, 468
 - gravemaskine 189
 - informationssystem til s. og transport 544
 - ny kæde 404
 - rekreative bevoksninger 16
 - Timberjack / John Deere 412
 - tyverisikring 520
 - Valmet / Valtra, import, historie 504
 se også bevoksningspleje, stormfald
 Skovplantning, se kulturteknik, skovrejsning
Skovplanlægning
 - kortlægning efter stormen 73
 - vedmasseopmåling 73
Skovpolitik
 - ministertale 442
 - konference om nordisk 442, 500
 se også Dansk Skovforening, økonomi, lovgivning
Skovrejsning
 - CO₂ binding, værdi mv 182, 186, 188
 - og kommuners økonomi 160
 - v. Hillerød 521
 - miljøforhold 566
 se også kulturteknik, tilskud
Skov- og Naturstyrelsen
 - certificering 482
 - naturnær drift 224
 - OPP 169
 - samarbejde med private 169
 - skove sælges 368
 - stormfald 148
 - fri teltning 238
 se også certificering
 Skovstøtte, se tilskud
 Skovsundhed, se skader på skov
 Skovtræforædling, se forædling
 Skovtur, se friluftsliv
- Skovudviklingstyper 230
 Skovøkonomi, se økonomi
 Skydeplatforme 211
 Skærmelm 33
 Skærmstilling 521
 Skåret træ marked, se marked
- Sl-Så**
 Snudebiller, se insekter
 Sortbæger, til medicin 514
 Sortimentter, se hugst, marked
 Spiselige produkter 312
 Sprøjtning, se kulturteknik
 Statsskove, se Skov- og Naturstyrelsen
 Statsstøtte, se tilskud
 Stilkeg, se eg
Storme
 - 1999 meteorologi mv 26
 - 1999 bog om 31
 - 2005 orkanen, meteorologi 64
 - dyrenes stormvarsel 110
 - forskel mellem 1999 og 2005 66
 - storme i fremtiden 30
 se også klima
Stormfaldet 3.12.99
 - erfaring med oparbejdning 97, 100
 - erfaring med kulturenlæg 97, 100
 - skader på stående træer 140, 144
 - vandlagring 134
- Stormfaldet i Danmark 8.1.05**
 - barkbilleskader 80
 - byggeriet skader 67
 - byggeriet og nationaløkonomi 72
 - duehøge boligløse 241
 - eksport 172
 - genplantning, erfaringer fra 99, 98, 102
 - genplantning, tilskud 128, 364, 438
 - Hedeselskabet mængder 133, 436
 - hensyn til dyreliv 103, 104
 - insektskader 80, 104
 - interview, skovejer i Hammer Bakker 68
 - kortlægning af stormfaldet 73
 - lagring af tømmer 134
 - leder om statsstøtte 57
 - luftfoto 313, 364
 - mængder landsplan 58
 - naturværdier 103, 104, 146, 240
 - norske elever oparbejder 172
 - oparbejdning metoder 76
 - oparbejdning 1999 erfaring 97, 100
 - oparbejdning status september 436
 - opmåling af stormfaldet 73
 - politisk aktivitet 62
 - politiske tiltag, forslag 97, 100
 - rodkager efterlades 146, 240
 - sikkerhed oprydning 78
 - skader på stående træer 140, 144
 - skat sænkes 132
 - Skovforeningens aktiviteter 56, 326
 - skovkort opmåling 73
 - skovning metoder 76
 - statsskove mængder 148, 436
 - stubbe efterlades 104
 - største stormfald 1902-2005 60
 - transport på landevej 172
 - træartsvalg 102, 103
 - vandlagring, støtte til 172, 241
 - vandlagring, teknik 134
 - vedegenskaber 134, 140, 144
 - vedmasse mængder 58, 133, 438, 436
 - vedmasse opmåling 75
 - økonomisk opsving efter orkanen 72

- årsomvurdering 133
se også storme
- Stormfald i Nordeuropa, mængder. 90*
- Stormfaldet i Sverige 8.1.05**
- danskeres arbejde i Sverige 540
- dødsfald 490
- insektangreb 440, 490
- lagring 174, 364, 440, 490, 568
- marked 288
- mængder 84, 174, 440
- oparbejdning indtryk 290
- prisdannelse 288, 440, 490
- skovbrand, forberedelser mod 371
- skovdyrkning ændres 88
- snelagring 86
- statstilskud 150, 174, 490
- status januar 84
- status februar 150
- status marts 175
- status april 244
- status juli 364
- status september 440
- status oktober 490
- storme i fremtiden 88
- transport 174, 244, 364
- udtørring af råtræ 245
- Stormfald USA (Katrina) 439
Stress, se sundhed
Studier, se undervisning, uddannelse
Støtte, se tilskud
Sundhed, menneskers, parker 310, 314
Superwood (imprægnering) 280
Svampe
- blåsplintsvampe 245
- portal om 368
- skimmelsvampe, flishugning 468
- sortbæger til medicin 514
se også skader på skov
Sverige
- biobrændsler, mængder 467
- informationssystem skovning mv 544
- tiltro til træindustri 473
se også certificering, stormfald
Sygdomme, se skader på skov, sundhed, skovflåt
Såning
- frøpriser og kulturanlæg 39, 430, SÅ
- metoder SÅ
- udrensning 496
se også kulturteknik
- T**
Taks, historie, anvendelse, botanik 346
Taksation, se skovplanlægning
TBE, skovflåt 249 og 366
Teak, frø, plantager, forædling 42
Teltpladser, se friluftsliv
Termotræ, se varmebehandling
Tilplantning, se skovrejsning
Tilskud
- genplantning efter stormfald 128
- leder om støtte efter stormfald 57
- vandlagring støtte 173
se også skovrejsning
Tilvækst, se hugst
Timberjack – John Deere 412
Transport, se udkørsel, udslæbning
Trykimprægnering, se vedegenskaber
Træ-, se anvendelse af træ, huse af træ, vedegenskaber
- Træer og buske, bøger om 452
Træfigurer 199, 238, 359, 403
Træflis, -fyring, se flis, energi, fyring
Træforædling, se forædling
Træfældning, se fældning, skovning, motorsav
Træhuse, se huse af træ
Træindustri
- birkens fremtid 302
- nordisk t., investering i 298
- investering i Finland 474
- tiltro til, Sverige 473
se også anvendelse af træ, certificering, marked, savværksdrift
Træklatring, DM 266
Trælast, se marked
Træmarked, se marked
Træpiller, behandling af t. 368
se også energi, flis, fyring
Træplantning, se kulturteknik, skovrejsning
Træprodukter, se anvendelse af træ, huse af træ
Træproduktion, se hugst
Træven, Årets (Bonnano) 345
Tynding, se hugst, skovning
Typograf, se insekter
Tyskland
- naturnær skovdrift 398, 566
- skovtilstand 139
Tyverisikring af maskiner 520
Tømmer, se hugst, marked, vedegenskaber
Tågesprøjte, se kulturteknik
- U**
Uddannelse
- ledige pladser 355
se også undervisning, friluftsliv
Udgifter, se økonomi
Udkørselsmaskine
- DM 402
- El-Forest (eldrevet) 350
- informationssystem til skovning og t. 544
- fleksibelt lastrum 404
- Vimek 264
Udskiftning, se fredskovsforordning
Udrensning, se bevoksningspleje
Udslip, se forurening
Udstilling, se Agromek, Elmia, Have & Landskab, museum
U-lande, se bistand
Ukrudt, se kulturteknik
Undervisning
- bionik, lære af naturen 23
- skolebørn på skovmuseet 176
se også friluftsliv, uddannelse
USA
- løvtræeksport 454
- off-roadere trusel 569
- skovbrande 265
- skader fra Katrina 439
- V W**
Valtra og Valmet import 335, 504
Valtra og Valmet historie 507
Vandlagring, se lagring
Varmebehandling
- stiklinger 516
- træ 492, 526
Varmeværker, se fyring, energi, flis, træpiller
- Vedegenskaber*
- imprægnering, Superwood 280
- lærk, bearbejdning, råd 508
- stående træer stormskader 140, 144
- trykimprægneret træ 492
- vandlagring af træ 134
- varmebehandling 492, 526
se også anvendelse af træ, huse af træ, savværksdrift
Vedmasse, se hugst, marked, skovplanlægning
Vedproduktion, se hugst, marked, stormfald
Veje, bomme og kæder 239
Vejnavne og træer 253
Vejr, se klima, storm
Vejret
- 2004 i Danmark 50
- vinteren 04-05 143
- 1. halvår 355
- globale temperaturer 50
Viden om træ fra DTI 49
Vildt
- afværgning (chili, elefant) 211
- fodring og trafikskader 139
- og brakmarker, naturplaner 46
- trafikskader 139, 472
- udbytte 213
- udsætning af fugle, leder 533
se også fauna, kulturteknik, trafik
Værdi, se økonomi
Wollemia nobilis, nyt nåletræ 522
- Z Æ Ø Å**
Ædelgran i Slesvig 398
Økomærkning, se certificering
Økonomi
- ny administrationsstruktur 122
- begravningsplads 422
- børnehaven, skov udlejes til 422
- DS generalforsamling 326
- fleksibilitet og naturnær drift 246
- fotooptagelser, pris for 371
- frøpriser og kulturanlæg 36
- Hedeselskabet regnskab 258
- konference, ministertale 442
- krise, sammenligning m. Sverige 122
- kulturanlæg, billig 429, 430, 434, 484, 488, SÅ, TE
- kulturbetænkning af 1968 487
- lagring af træ 134, 172, 241
- lavere skat efter stormfald 132
- naturnær drift 566
- nordisk skovindustri, investering i 298, 302
- nye indtægter, ideer 125
- privatskoves regnskaber 534
- skovenes økonomi 326, 442
- skovlovens betydning for 94, 156, 159
- skovpriser Finland, Sverige 188
- skovrejsning og kommuner 160
- skovrejsning, sælg CO₂ binding 182
- status 1947-2003 125
- stormfald 72, 97, 100
- udrensning, nyt redskab 152
- årsomvurdering 133
se også certificering, hugst, marked, kulturteknik, skat, tilskud, træindustri
Åben skov, Broksø 552

PERSONREGISTER

Registeret indeholder forfattere til artikler, forfattere til anmeldte bøger, personer omtalt i forbindelse med foredrag, samt personer omtalt i interviews o.l. Oplysninger under Personalia er ikke medtaget.

- Alriksson, Bengt-Åke 152
 Andersen, Jean Vennestrøm 249, 366
 Andersen, Thyge 33
 Anthon, Signe 160
 Bavnhøj, Janne 332
 Becker-Larsen, Hans 76
 Benfeldt, Peter 106
 Bergstedt, Andreas 134, 508
 Bigler, Jaris 146
 Bligaard, Mette 222
 Brønnum, Peter 162
 Buttenschøn, Rita Merete 254
 Bøllehuus, Ebbe 76
 Christensen, Paul 196
 Christiansen, Torben 369
 Danborg, Frede 134
 Degn, Hans Jørgen 254
 Ditlevsen, Bjerne 36, 202, 206, 414
 Granat, Henrik J. 230
 Graversgaard, H.C. 484, 554
 Gudbergson, Katrine Riegels. 552
 Hahn, Katrine 161
 Hansen, Lars N. 414
 Hansen, Karsten B. 310
 Hedegaard, Connie 442
 Hedegaard, Hans M. 156
 Heding, Niels 420
 Helles, Finn 246
 Herløw, Mikal 7
 Hoffmeyer, Preben 140, 144
 Holmstrup, Mikkel 288, 378, 464, 534
 Jacobsen, Jette Bredahl 246
 Jakobsen, Mads 230, 234
 Jensen, Anders L. 73
 Jensen, Bjørn Hedegaard. 496
 Jensen, Jens Storm 20
 Jensen, Jens Østergaard 68
 Jensen, Mads Q. 230, 234
 Jensen, Per M. 366
 Jensen, Peter Havskov 456
 Jessen, Vincent 192
 Jørgensen, Steffen 254
 Kjær, Erik D. 42, 202, 206, 414
 Kristensen, Hans. 398
 Kulturkommissionen SÅ, TE
 Ladenburg, Jacob 316
 Larsen, J. Bo 230, 234, 462
 Larsson, Frederikke, Torpp 49
 Laursen, Birgit Bjerre 20, 558
 Madsen, Esben Møller . 122, 127, 488, 556
 Madsen, Palle SÅ
 Martinsen, Louise 316
 Meilby, Henrik 127
 Mølbak, Kåre 366
 Nielsen, Anders Busse 260
 Olsen, Ib Asger 314
 Olsen, Tanja Blindbæk 239, 384
 Oustrup, Liv 260
 Pedersen, Christian F. 230, 234
 Petersen, Marianne Krag 8
 Poll, Frank. 119
 Ramsgaard, Per 100
 Ravn, Hans Peter 80, 104
 Ravn, Torben. 97
 Reventlow, C.D.F. 382
 Reventlow, Niels 382
 Rune, Flemming 104
 Serup, Helle 360
 Simonsen, Jens Peter. 224
 Simony, Jørn de 306
 Skov, Simon 468
 Skovsgaard, Jens Peter 104, 108
 Skytte, Eva .. 170, 190, 274, 278, 294, 346, 450, 502
 Staun, Henrik 369, 445
 Suadiciani, Kjell 76
 Sørensen, Gert Lynge 46
 Thorsen, Bo Jellesmark. . . 94, 125, 159, 160, 182, 186
 Vesterdal, Lars 182, 186
 Wilhjelm, Lars 326, 328, 329, 330

SKOVBRUGETS INDKØBSGUIDE

– den **direkte vej** til
skovbrugets leverandører

2006 udgaven blev udsendt sammen
med Skoven 11/05

Indkøbsguiden rummer navne, adresser
mv. opdelt i produktgrupper – og liste
over skoventreprenører, opdelt efter de
opgaver de kan løse. Alle firmaer opta-
ges gratis med stamoplysninger.

Ekstra eksemplarer: 50 kr inkl. moms.

Kontakt: Liselotte Nissen,
lln@skovforening.dk, tlf. 33 24 42 66.

NØGLEN TIL SKOVENS LÆSERE

**Mediabrochure giver
vejledning** i annoncering i
Skoven og Skoven-Nyt

Se oplysninger om priser, formater,
læserkreds mv.

Ring til redaktionen og få tilsendt
mediabrochuren gratis.

Kontakt: Liselotte Nissen,
lln@skovforeningen.dk, tlf. 33 24 42 66.

Hvert år mødes omkring 1000 forstfolk fra hele Europa til konkurrencer i skiløb – og forstlige ekskursioner. I 2006 foregår det i Bosnien.

Forstligt skiløb

Konkurrencer i langrendsløb sammen med skovbrugere fra hele Europa! Det er ikke nogen vittighed – det foregår faktisk hver vinter.

Til februar er det Bosniens hovedstad, Sarajevo, der er vært. Det bliver 38. gang disse mesterskaber afholdes. I de senere år er det mellem 800 og 1200 forstfolk der har mødtes i en fælles interesse for skiløb, skovbrug – og socialt samvær.

Årets mesterskaber starter søndag d. 26. februar hvor deltagerne ankommer. Mandag er der ekskursion hvor man kan vælge mellem: Skiekskursion, rundtur i Sarajevo, Mostar regionen, Volnica og Travnik regionen, og Dubrovnik regionen. Tirsdag er der løbstræning og skydetræning, og om aftenen den officielle åbning.

Onsdag er den første konkurrencedag med først klassisk teknik, siden fri teknik (dvs. skøjteknik), og til sidst forstfaglig aften. Torsdag er der igen ekskursioner. Fredag er der stafetløb for damer og herrer, og om aftenen overrækkes præmierne. Lørdag er der så afrejse.

Mesterskaberne er åbne for skovejere, studerende, skovarbejdere, forskere, funktionærer og familie. Deltagelse i konkurrencerne koster 20€, ekskursionerne mellem 5 og 25€, og afslutningen 15€. Hertil kommer hotel (og transport til Bosnien). Hvis man vil med til mesterskabet i 2006 er der tilmeldingsfrist 9. januar.

Siden 1970

“De europæiske forstlige nordiske Skivæddeløb” blev afholdt første gang i 1970 i Tyskland. I de første mange år foregik det i den tysksprogede del af Europa. Men efter at Sverige blev vært i 1986 er værtskabet gået på omgang over hele Europa, og deltagerantallet er steget støt.

De næste fire års mesterskaber er allerede planlagt: 2007 Aosta-dalen i Italien, 2008 Jönköping i Sverige, 2009 Slovakiet og 2010 formentlig Norge eller Finland. Så hvis man synes at Bosnien er lige langt nok væk er der mulighed for at gå i træning til senere mesterskaber.

Flere oplysninger fås på hjemmesiden www.efns.de – teksten er på tysk eller fransk.

sf

Hvis der er danske skovbrugere som deltager modtager Skoven gerne en artikel med en beretning om arrangementet (og de danske resultater).

MOHEDA & KÄLLEFALL

Skovvogne/Skovkraner

Professionelt udstyr til dansk skovbrug

Skovvogne fra 7-15 ton med eller uden drev

Skovkraner fra 2-4 tonmeter

NAARVA-GRIP

Klip-fældehoved

Vi ønsker Dansk Skovbrug en glædelig JUL og et godt NYTÅR

SAFEREC-ROWITEK ApS

Industrivej 17B

4683 Rønnede

Tlf: 56 31 58 10, Fax: 56 31 58 20

Børnene skulle finde ud af hvilke ting der var lavet af træ.

Af Cathrine Riegels Gudbergesen,
Broksø Gods

Broksø lavede Åben Skov for børn. De kunne høre om og se træer, vildt, politihunde, frø, dyrespor, savning, træsnit og meget mere.

Det blev en stor succes. Godset fik god kontakt med lokalsamfundet.

Tidligere på året blev der i Skoven Nyt efterlyst private skove, der ville være med til at fejre 200-året for Fredskovsforordningen. Jeg ringede og tilbød, at vi kunne være med fra Broksø Gods (ved Næstved, red.). Det kom der to gode arrangementer ud af.

Vi plejer ikke at deltage i sådanne arrangementer, bl.a. på grund af mangel på tid. Så jeg gjorde også klart, at det var begrænset, hvor meget tid jeg kunne lægge i arrangementet.

Frø og frugter.

Åben skov

Formål

Jeg syntes, det ville være en god ide at få skolebørn, børnehavebørn og forældre ud i skoven og se hvad der foregår, give dem en positiv oplevelse – bl.a. ved jagt.

Holdningen til jagt er, at det er synd for dyrene, at jægere er onde mennesker osv. I disse tider, hvor der rasles faretruende med forbud mod udsætning, vil det være gavnligt, hvis lægmand syntes, at det er helt i orden at sætte nogle dyr ud i naturen for at skyde dem igen.

Mere generelt var formålet med min deltagelse at åbne folks øjne for skoven, skovbruget og naturen.

Samlet har jeg brugt omkring 3 dage inklusiv de to dage, hvor vi holdt åben skov.

Begge arrangementer var en stor succes (synes jeg selv). Tilbagemeldingerne fra deltagerne har også været positive. Og de mange glade mennesker, der gik derfra taler deres eget sprog.

Næsten 300

Jeg aftalte med Skovforeningen at lave et "Åben Skov" arrangement en søndag. Men da man jo ikke ved, om der kommer 2 eller 200, så besluttede vi at gentage arrangementet dagen efter for de lokale børneinstitutioner.

Derfor allierede jeg mig med Svalebækskolen, Svalereden og Svalebækgård, to lokale børnehaver og en skole. Så vidste vi, at selvom der ikke dukkede nogen op om søndagen, ville der være fuldt hus om mandagen.

Frygten blev gjort til skamme. Søndag kom ca. 140 personer, både børn og voksne, endda nogle uden børn! Mandag var der 150, mest børn. Vejret viste sig fra den bedste side, med høj flot klar blå himmel, som stod smukt til skovens efterårsfarver.

11 poster

Arrangementet var planlagt, således at børnene skulle rundt til 11 poster.

De var bemanded af dels nogle folk skaffet af Skovforeningen (stor tak til dem), dels nogle jeg selv havde lavet aftale med.

Stjerneløbet blev koordineret af numre på posterne og brikker på det centrale bord.

Posterne var:

- Et træværksted, hvor børnene ud fra hverdagsting skulle gætte hvad der er lavet af træ.
- Et snitteværksted, hvor børnene fik lov at lave forskellige ting, bl.a. en krybskyttefløjte (nu håber jeg ikke at de vil blive krybskytter hos os!).
- Mere fredeligt var det at bygge en insektsuger og gå på opdagelse efter smådyr.
- Før farvekridtets tid lavede man selv tegnekul af lindetræ. Det kunne afprøves – og tænk det virkede.
- Den post der lå længst væk var en natursti i en granbevoksning. Det var meget spændende at gå rundt derinde og se på dyrespor.
- På vejen dertil kunne man save med langsav.
- Og løse en opgave med træarter. 6 træer var nummereret, og man fik så en seddel med et billede af 6 forskellige blade.
- Der var et værksted med frø og

på Broksø

frugter, hvor man skulle finde ud af hvilke frugter der hørte til hvilke træer.

- Da vi jævnligt lægger skov til politihundetræning, havde vi lokket dem til at møde op med politibil samt hunde for at vise, hvad de kunne. Det var vældig drabeligt, når Jens Politimand tændte hornet på bilen, drønedede ned ad alléen efter en tyv, standsede, råbte og skød op i luften, hvorefter politihunden fangede tyven.
- Af al den aktivitet bliver man sulten, så i vildtværkstedet så børnene hvordan man ordnede vildtet, som vi bagefter grillede over bålet. Den lokale leder af landbørnehaven Svalebækgård var så venlig at hjælpe begge dage med at bage pandekager over bålet.
- Den sidste post var en schweiss-hundefører, der viste hvordan hans hunde finder et rådyr, som måske er blevet ramt af en bil. Der kunne børnene sikkert forklare deres forældre noget om afmærkning af stedet. Der er stadigvæk mange, der ikke ved, hvordan man skal gøre.

Folder eller stjerneløb

Vi brugte to forskellige modeller til at få folk rundt til posterne.

Om søndag fik de besøgende en folder med et kort, så de kunne gå rundt i deres eget tempo.

Om mandagen da alle børnene kom, havde vi lavet et stjerneløb. Børnene blev inddelt i grupper på tværs af klasserne.

Midt i skoven var startpunktet, hvor børnene skulle forbi, hver gang de havde været ved en post. Her fik de en træbrik med et nummer, og så gik de til den post. På den måde nåede børnene de fleste poster, og vi havde styr på, at der ikke stod 5 grupper ved en af posterne.

Kender ikke færdselsret

En ting der overraskede mig var, at mange af de personer der kom, ikke

var klar over mulighederne for at færdes i private skove. De var meget taknemmelige for at måtte komme og se skoven, gå en tur og opleve noget. Her taler vi om den almindelige borger.

Politiets simulering af røverjagt vakte stor begejstring.

DN, DOF og andre grønne organisationer er naturligvis klar over det. Og nogle af dem mener jo oven i købet de har adgangsret overalt og på alle tider og langt ind i vores private haver og gårdspladser.

At så mange almindelige mennesker stadigvæk tror de ikke må færdes i skoven, tror jeg er med til at bevare myten om godserne og deres lukkethed.

Gerne en gang mere

Alt i alt to dejlige dage, som gør at jeg bestemmer gerne vil lave andre arrangementer.

Jeg håber på sigt at få bygget en bålhytte og lave et mere formaliseret samarbejde med lokale institutioner. Det kunne jo også være en måde at få lidt flere penge ud af sin skov på.

Det vinder mere og mere indpas at lægge undervisning ud i skoven. Det giver børnene et helt andet forhold til naturen, og hvis ikke vi på

Rådyret lå hele dagen inde i skoven, og børnene så eftersøgning med schweiss-hunde. Til sidst blev dyret brækket op.

landet har en forståelse for naturen, hvem skal så have det?

At holde "Åben Skov" er en forlængelse af den nye strategi som mange godser har. Vi er åbne og vil gerne have samfundskontakt.

Vores samarbejde med Skovforeningen forløb godt. Det var en fornøjelse at møde så engagerede og vidende medarbejdere. Vi fik en meget fin pressedækning og masser af positiv omtale som igen smitter af på erhvervet.

Jeg er i hvert fald ikke i tvivl om efter dette arrangement, at dem der bor i mit lokalområde har forståelse for godserne og de problemstillinger vi har, samt at de påskønner det arbejde vi gør med at holde Broksø ordentligt. Så skal vi bare bringe den forståelse ind på Christiansborg.

Summasummarum. Jeg kan kun anbefale at lave et sådant arrangement i samarbejde med Skovforeningen.

I en tæt granskov skulle børnene finde dyrespor. Og gætte hvilket dyr kraniet kommer fra (en ræv).

Svar til Esben Møller Madsen

Af skovfoged
H.C. Graversgaard, Vendsyssel

Jeg har brugt dækrodsplanter flere gange.

Det er forkert at spare på kulturudgifterne hvis det medfører at vi ikke kan producere træ af kvalitet.

Denne artikel er en del af debatten om Kulturkommissionens testamente. I Skoven 11/05 skrev H.C. Graversgaard et kritisk indlæg, og kommissionens formand, Esben Møller Madsen, svarede i samme nummer. Nu kommer H.C. Graversgaard med et gensvar.

Red.

Tak for det hurtige svar, det holder debatten frisk og kammen rød.

Det er så absolut første gang nogen har beskyldt mig for at mangle skovbrugsmæssig nysgerrighed!

Jeg må naturligvis påtage mig ansvaret for alle sproglige og dispositionsmæssige unøjagtigheder der har fået mit indlæg til Kulturkommissionen til at fremstå uklart for Esben Møller Madsen.

Dækrodsplanter

Jeg vil derfor gerne præcisere:

- At jeg altså *har* plantet de små Jiffy-planter (dækrodsplanter, red.) – og faktisk med godt resultat på beskyttede arealer.
- At jeg har bestilt *dækrodsplanter i kontraktproduktion* – uden at opnå en tilbudspris på en krone stykket. Måske også fordi jeg stiller helt specifikke provenienskrav til plantematerialet.
- At jeg også har plantet 4 måned gamle Jiffy løvtræplanter (*Betula al-leghanensis*) under gode skovklimaforhold i sensommeren. Alle

Endnu et eksempel på H.C. Graversgaards ide med "forceret høj kvalitets løvtrædyrking". Her opstammet kirsebær over thuja, foto maj 2004.

planter har overlevet, men jeg er ikke imponeret over tilvæksten. Kontrolplanter der blev pottet op havde en markant højere tilvækst end de udplantede.

Alle mine nysgerrighedsforsøg sker i beskeden målestok, det må indrømmes. Vi har ikke ret mange gulvtæpper heroppe vi kan fejle de fejlslagne forsøg ind under.

Træerne opstammes i en ung alder, så stammen får en stor andel af knastfrit træ. Når træerne er i kraftig vækst bliver den afskårne gren overvokset i løbet af få år. Her er en planke af ask 3 år efter opstamning.

Fremtidige indtægter

Jeg går ud fra at det er på grund af Esbens store evne til at fokusere at han ikke reagerer konstruktivt på mit alternative forslag: At skabe større indtægter / at producere noget bedre træ. Men jeg vil gerne indrømme at det er min kæphest, som jeg gerne rider ved alle lejligheder.

Esbens udtryk: "Tradition for at betragte fremtidige indtægter som finere end nutidige omkostninger" kan måske med held anvendes for at nedgøre en skovbrugers målsætning om at "Skoven skal helst være bedre når man afleverer end da man modtog den." Det er måske her den grundlæggende uenighed er.

Jeg finder metoden med at spare på kulturudgifterne og samtidigt hugge det gamle træ for genkendelig og for gennemskuelig.

Hvis jeg skal prøve at beskrive mit grundsynspunkt kort må det blive noget i retning af:

- * Dansk skovbrug er fattigt fordi vi producerer for lavværdigt træ.
- * Hvis vi producerer noget bedre træ, får vi flere penge.
- * Kvalitetsproduktion er ikke i konflikt med hensyn til friluftsliv eller biodiversitet.
- * Der vil i al skovdrift være en betydelig periode mellem investering og afkast. Når skovene skal forbedres er det unægtelig en investering

både af tid og af penge. Men når man forringer produktionsgrundlaget forholder det sig omvendt – her sparer man udgifterne samtidig med at man hæver værdierne. Det er desværre allerede gjort i vores danske skovbrug.

- * For kerneløst løvtræ er en nedsættelse af omdriftens længde en attraktiv mulighed.

Invitation til et udviklingsprojekt

Esben Møller Madsen residerer jo på den fede skånske muld. Jeg vil da gribe lejligheden til et lille forslag:

Plant valnød (*Juglans regia*). Valnødden indgår i mit beskedne idekatalog for at gøre medlemmernes skove sjovere, mere varierede og med en mulighed for at producere noget *meget værdifuldt* ved.

Vi har plantet valnød i de seneste 10 år. De gror rigtigt udmærket – og i år har jeg høstet de første nødder.

Vi bruger proveniensen Ambrolaurii fra Georgien – den lokalitet har vi jo lang erfaring med. Vi kan sagtens finde en special pris til dig. Det bliver 6,05 kr/stk for en 2/0 30-50 når du tager mindst 1000 stk; der skal tillægges fragt. Tilbuddet gælder så længe lager haves.

Valnød er måske en ny skovtræart – i lille målestok. Den gør skovene sjovere, mere varierede og giver mulighed for at producere noget meget værdifuldt ved.

HJORTHEDE
PLANTESKOLE A/S

PLANTER TIL:

- SKOV
- LÆHEGN
- LANDSKAB
- JULETRÆER
- PYNTEGRØNT
- SKOVREJSNING

- Sender til hele DK!

Tlf. 86 68 64 88

Fax 86 68 64 40

www.hjorthede.dk

Kæphestene travet i takt!

Af Esben Möller Madsen,
formand for Kulturkommissionen

Man skal arbejde både på kort og lang sigt.

Der er behov for en ny forvaltningsstruktur i skovbruget.

Egentlig tror jeg ikke, at vore synspunkters forskelligheder er større, end at kæphestene kan bringes til at trave i samme takt.

Lad mig derfor kort – og i samme ånd som Graversgårds svar – spille et par af hans bolde videre. Og ikke spilde krudtet på ordkløverier.

Først:

1 kr per plante

Hvor skeptisk man nu end måtte være, så er det rent faktisk muligt at få planteprisen ned på 1 krone per plante. Men udbud og efterspørgsel

Det er muligt at få planteprisen ned på 1 kr pr. plante. Men der skal arbejdes på sagen – og måske et skænderi til.

skaber ikke per automatik en lav pris. En sådan markedsopfattelse er for naiv.

Der skal derimod arbejdes på sagen. Der skal købslås og diskuteres – ja, der skal måske til og med et og andet skænderi til. Og måske bliver man nødt til også at bytte planteleverandør. Den lave pris kommer ikke af sig selv.

Samtidig må man på skovbrugs-siden også indse, at dagens forvaltningsstruktur – eller snarere resterne af den – ikke er særlig hensigtsmæssig for at kunne optræde markedsomt.

De fleste købere er for små og urationelle; desuden har de for lille magt. Der behøves en ny forvaltningsstruktur, hvis man skal tage vare på markedets muligheder!

Endelig:

Det lange sigt

Jeg tror egentlig ikke, at Graversgård og jeg er uenige i vort syn på et langsigtet skovbrug. Men samtidig mener jeg at man som skovforvalter har et troværdighedsproblem som forvalter af det lange perspektiv, hvis man ikke kan demonstrere, at man behersker det korte.

I stedet for at klage over de mange besværligheder og lade omverdenen tage ansvaret for elendigheden, må man vise, at man kan gøre noget ved tingene – her og nu.

BRÆNDEMASKINE

- Källefäll skovvogn
- Berti grenknuser

Egedevej 149 · 4640 Fakse
Tlf. 56 39 77 22 ·
Fax 56 39 77 33 · Bil 20 41 18 19
www.abmstaal.dk

ARCOTAL

til vildtafvisning

Til påsmøring eller udsprøjtning
1 og 5 ltr. emballager

Læs altid etiketten for brug Forhandler anvises:

CILLUS A/S
Kobbervej 8 · 2730 Herlev
Tlf. 4491 6055 · Fax 4491 6575
e-mail: cillus@cillus.dk · www.cillus.com

Døde danske fugle efterlyses

Zoologisk Museum i København mangler fugle til forskningen. Derfor opfordrer museet nu til at indsende døde fugle, som bliver fundet i det fri.

Zoologisk Museum har 90.000 skind, 14.000 skeletter og 10.000 fugle i sprit. Alligevel er der mange fugle som man har meget få eksemplarer af.

Over halvdelen af samlingen er indsamlet i perioden 1890 til 1920. På den tid var man mest optaget af at finde ud af, hvilke arter, der findes. Der er for eksempel kun 2 skovskader og 5 blåmejser som med sikkerhed er danske, og det er for få til at give en sikker viden om de danske bestande.

Der er brug for fugle indsamlet på alle årstider. Kun cirka 15 procent af samlingen er fra yngletiden. De fleste er fra træktiderne og skyldes fyrfald – fugle som er døde ved de lysende fyrtårne.

Der er flere formål med forskningen. Man vil undersøge om fuglenes sundhed er påvirket af tungmetaller eller andre miljøgifte. Der er mange arter hvor man ikke har eksemplarer fra de seneste årtier, og derfor er der behov for at indsamle nye fugle.

Museet forsker i arternes udvikling. Som eksempel vil man gerne finde ud af om tyrkerduen, der indvandrede til Nordvesteuropa i 1940'erne, har ændret sig genetisk siden den kom hertil. Men det kræver mange døde duer fra de seneste år for at kunne påvise genetiske forandringer.

Museet ønsker også mere viden om fuglenes fjerfældning, dragtskifte og geografiske variation.

Indsend fugle

Zoologisk Museum er især interesseret i danske spætmejsler, halemejsler – ja mejsler i det hele taget – spætter, pibere, vipstjerter og finker. Det samme gælder rovfugle – dog ikke

spurvehøge, tårnfalke og unge musvåger, som museet har nok af. Ænder er heller ingen mangel på museet.

Sjældne trækfugle er velkomne. Det gør ikke noget, at fuglen er lettere henfalden, for den kan sagtens gøre nytte som skelet.

Sådan sendes døde fugle: Fuglen omvikles med køkkenrulle, der kan opsuge eventuel fugt. Den bør pakkes i en frostopose eller to, så lugten ikke slipper ud. Den indpakkede fugl fryses ned og pakkes ind i aviser, som virker støddæmpende og forhindrer, at den tør hurtigt op.

Fuglen lægges i en foret kuvert eller en kasse. Den bør sendes som A-post og helst først på ugen så den ikke ligger hos postvæsenet en weekend over. Sendes til Zoologisk Museum, Fugleafdelingen, Universitetsparken 15, 2100 København Ø. Tlf. 35 32 10 00.

Kilde: www.dof.dk 21.11.05

Få ryddet op i skoven – effektivt og hurtigt

Fordele ved grenknusning:

- Klargøres til ny kultur
- Mere arbejdsvenlig skov uden ranker, også en fordel for jagtfolket
- Det knuste materiale hæmmer ukrudt og virker som gødning
- Grenknuseren klarer alt arbejdet i én arbejdsgang.
- Kapacitet: 4-7 timer pr. ha
- Vi har 3 FAE grenknusere - og vi kommer over hele landet.

Knud Daugaard-Hansen

Skanderborgvej 31, Tingstedholm, 8751 Gedved

Tlf. 7486 7018 – fax 7486 7000

Mobil 4018 2198 – 2427 2435

e-mail: daugaard-hansen@mail.dk

www.daugaard-hansen.dk

Du ønskes en god Jul
og et godt og
lykkebringende nytår
Hilsen Forstplant

FORSTPLANT

Steen Houggaard

Tlf. 86 54 53 20
Mobil 21 40 30 21
Fax 86 54 53 43
shj@forstplant.dk
www.forstplant.dk
Faugårdsvej 128
8300 Odder

Jens Houkjær

Tlf. 76 82 90 90
Mobil 40 45 44 80
Fax 76 82 90 91
jh@forstplant.dk
www.forstplant.dk
Staksrodevej 39
7150 Barrit

Bent Hansen

Tlf. 87 52 20 00
Mobil 40 40 98 91
Fax 87 52 20 01
nbh@forstplant.dk
www.forstplant.dk
Porskærvej 49, Agri
8420 Knebel

Labyrinten er egentlig beregnet til mindre børn. Men de lidt større kan også bruge den, fordi de opfinder en god fangeleg og ender med at blive kokrøde i hovederne af anstrengelse.

På udflugt til naturen

Af forstkandidat
Birgit Bjerre Laursen

En naturlegeplads giver mulighed for at trække børn ud i naturen.

Pladsen skal opbygges meget robust for at holde til sliddet.

Børn bør have mulighed for at forandre. En enkel metode kan være at lægge en masse grene lige op til legepladsen.

Ny hjemmeside giver vejledning i etablering og drift af naturlegepladser.

Der er tryk på, når 4 ti-års drenge indtager en naturlegeplads. En naturlegeplads med mulighed for aktivitet tiltrækker drengene mere end at "gå tur" i skoven.

Der skal meget til at lokke dem væk fra computeren og ud i naturen. Måske fordi mange skove i Danmark er kedelige set med barneøjne. Der er ingen træer man kan klatre i, ingen vandløb man kan eksperimentere med.

Skov- og Naturstyrelsens formål med naturlegepladser er, at de skal være en indgangsport til at opleve planter og dyr i skoven og andre naturområder. Naturlegepladsen er ikke et mål i sig selv, men et middel til at nå en større del af befolkningen, især børnefamilier og børneinstitutioner. Formålet er at give flere folk gode naturoplevelser, så de

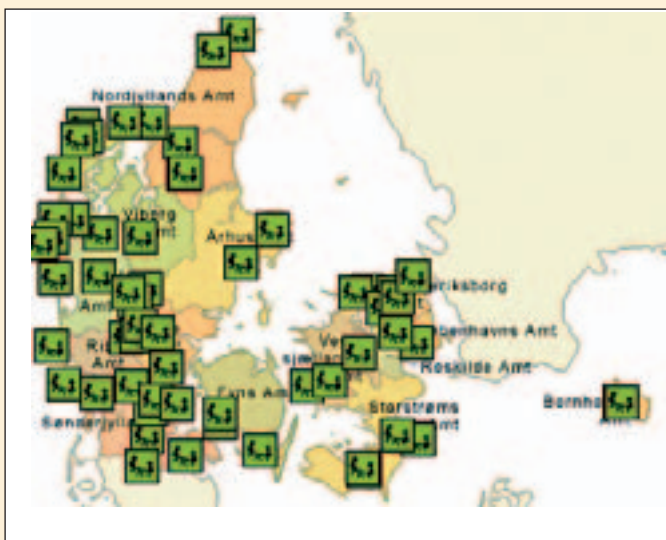
også vil være med til at bevare en smuk og alsidig natur.

Friluftsrådet har via Tips- og Lotto-midlerne givet støtte til etablering af omkring 1000 naturlegepladser. Og Skov- og Naturstyrelsen har 59 naturlegepladser, som man bl. a. kan se på www.friluftskortet.dk (figur 1).

Indhold af naturlegepladsen

Hvordan ser en naturlegeplads ud? Den ligger ude i skoven, i skovbrynet eller i et åbent naturområde. Materialerne er rustikke – træ i forskellige varianter. Men ellers kommer pladserne let til at ligne en almindelig legeplads med gynger, balancebomme, klatretræer og vipper, dog udformet mere organisk.

Betegnelsen naturlegeplads bliver også brugt om legepladser midt inde

Figur 1. På www.friluftskortet.dk kan man se en oversigt over naturlegepladserne i statsskovene.

Figur 2. Skov- og Naturstyrelsen har lavet en afdeling om naturlegepladser på hjemmesiden www.skovognatur.dk. Der er omkring 50 sider med omtale af etablering, loustof, aktiviteter og legeredskaber, faciliteter, materialer, sikkerhed, vedligehold og tilsyn, ansvar og erstatning, litteratur og links.

i byen, hvor det "naturlige" kun er et udtryk for at materialerne er rustikke. Og måske med et natur-element som tema.

De fire drenge får lynhurtigt prøvet alle balance-bomme og gynger igennem, men de vender tilbage til labyrinten, som ganske vist er beregnet til mindre børn. Her har de en god fangeleg, så de bliver helt kokrøde i ansigterne.

En del af naturlegepladsen er et "Huleland", hvor drengene på opfordring suser hen og hurtigt går igenem. Da jeg spørger, hvad de synes om det område, svarer den ene af knægtene: "Jeg har ikke tålmodighed til at bygge huler". En anden siger, at det ville han godt, men rastløsheden fik lov at bestemme.

Kendskab til naturen

Turen giver frisk luft, motion og en god social leg til knægtene, men får de en større forståelse eller kærlighed til naturen? Jeg tror det næppe. De nåede ikke fordybelsen. Og den mulighed, der var for selv at agere i form af at bygge huler, greb de ikke.

Denne naturlegeplads er som så mange andre fastlåst – faste elementer, som ikke appellerer til udforskning. Et rindende vandløb ville drengene helt sikkert ikke kunne have holdt fingrene fra.

En anden naturlegeplads, vi har besøgt, appellerede i første omgang også til balanceøvelser. Her fandt knægten så på at udfordre sig selv ved at tage tid på, hvor hurtigt det

kunne lade sig gøre at balancere over en afgrund på et reb. Altså stedet gav anledning til udforskning.

Men ud fra et naturformidlersynspunkt var det bedste ved den naturlegeplads, at der lige i nærheden var et vandhul fuldt af frøer. Her var der virkelig mulighed for udforskning og fascination. At få de stressede børn til at køre ned i gear og blot lade sig opsluge af nuet – det kan naturen, når børnene kan eksperimentere og handle.

Det, som fascinerer, er det uventede, det overraskende, det som er foranderligt. Hvis der altid stod en

smuk solnedgang på himlen, ville vi hurtigt holde op med at være fascineret af den – det er det flygtige nu, der griber os.

Netop det skrøbelige eller flygtige ved naturen er det utrolig svært at fastholde på en naturlegeplads, da den skal være robust nok til at tåle mange menneskers brug. Ja, der er jo en indbygget modsætning i at "fastholde" noget flygtigt.

Vejledning om naturlegepladser

Skov- og Naturstyrelsen har i foråret 2005 åbnet nye sider på internettet

Her træner man i at gå på et reb. Og drengene udfordrer sig selv ved at måle hvor lang tid det tager at gå over en dyb afgrund.

Et hus til at spise madpakken kan være godt hvis vejret kræver ly for regnen eller skygge for solen.

om naturlegepladser. Se www.skovognatur.dk > Ud i naturen > Naturlegepladser (se figur 2).

Jeg har som konsulent været med til at udforme web-siderne. Vi kommer her med forslag til, hvordan naturlegepladser kan indeholde flere elementer med naturoplevelser.

Sikkerhed

En stor barriere eller udfordring ved at gøre naturlegepladser mere overraskende er kravet om sikkerhed.

Vand er et fantastisk element med en masse forandrings-muligheder, men desværre også med en høj risiko for især små børn. Derfor tør de fleste ansvarlige for naturlegepladser ikke arbejde med vand. Ifølge Dansk Standard er der også meget skræppe krav til, hvordan vand må være tilgængelig på en legeplads.

Risikoen for, at sikkerheden ikke er i orden, kan skræmme enhver skovfoged – “har jeg nu tjekket legepladsens redskaber godt nok?”

Her er det vigtigt fra starten at sørge for en fast procedure for hvornår og hvordan redskaberne efterses, og at dette fastholdes i en logbog, så man altid har styr på sikkerhedstilstanden. På Skov- og Naturstyrelsens hjemmeside findes et tjek-skema til brug hver uge og et tjekskema til det månedlige eftersyn.

Selvom man kommer langt med sund fornuft, så er det klogt at holde sig til formalia. Kommunen skal godkende at naturlegepladsen tages i brug, og således tage ansvar

for at sikkerheden er i orden. Derefter er det naturligvis skov ejerens ansvar, at tilsynet er i orden.

Om redskaberne er konstrueret sikkerhedsmæssigt i orden, kan undersøges ved hjælp af testværktøjer. Dette er illustreret på websiderne hos Skov- og Naturstyrelsen.

Formål

Men hvorfor så overhovedet bøvle med at lave en naturlegeplads? Fordi de er populære – her kommer dagplejemødre, institutioner, klasseudflugter, børnefødselsdage, bedste-forældre med børnebørn m.v.

Skov- og Naturstyrelsens formål med naturlegepladser er at de skal være en indgangsport til at opleve planter og dyr i skoven og andre naturområder.

Jeg besøgte Skov- og Naturstyrelsens legeplads i kanten af Svanninge Bakker en dag i skolernes sommerferie. Der er umiddelbart flere besøgende på legepladsen, end vi finder i selve bakkerne, da vi lidt senere runder dette ellers meget besøgte udflugtsmål.

Etablering af naturlegepladser rummer også den modsætning, at man gerne vil have mange mennesker til at besøge stedet, fordi så har man succes med sit projekt. Omvendt så skal området være robust for at tåle høje besøgstal.

Et robust sted kan dårligt rumme skrøbelige elementer som f.eks. orkideer. Disse smukke planter ville givet fascinerer de fleste mennesker, men kun de første – for blomsterne vil formodentlig være forsvundet, når de næste mennesker dukker op.

Naturlegepladsen bliver derfor lagt et sted, hvor der ikke er noget, der kan blive ødelagt, men altså heller ikke noget, som er overraskende skønt eller rækker ud over den daglige natur. Kunsten må så være, at give mulighed for at se de mere specielle naturelementer i nærheden af naturlegepladsen. På den måde kan man finde noget særligt, hvis man som besøgende bevæger sig til naturlegepladsens udposter.

Læring om naturen

Hvordan bliver oplevelser på en naturlegeplads til naturoplevelser og hvordan bliver disse igen til læring om naturen? Det har Ph.D. Lars Domino Østergaard undersøgt i afhand-

Halvstore drenge får frisk luft og motion, men de får næppe større forståelse for eller kærlighed til naturen. De når ikke at fordybe sig et enkelt sted.

lingen "Hvad har børn og naturvidenskabelige metoder med hinanden at gøre" som blev afsluttet 2005 på Danmarks Pædagogiske Universitet.

Hans tese er, at der skal være noget til såvel knoppen som kroppen. Børnene skal have mulighed for at opstille hypoteser og prøve dem af. Hvis jeg lægger disse to kæppe over grøften – kan de så bære mig? Hvis jeg bygger en vold her – kan vandet så komme igennem?

Børnene skal have mulighed for at forandre. Det er afgørende for, at de både synes det er sjovt, og at de lærer noget. Problemet er selvfølgelig, at for at undgå at der skal opstå farlige situationer, er alt på en naturlegeplads naglet fast og gravet dybt ned i jorden.

Men en jævnlig tilførsel af grene i mange størrelser vil være en enkel men effektiv måde at give børnene legemuligheder – ellers bliver området omkring naturlegepladsen hurtigt som støvsuget for løse elementer. Bunker af løv, sten og træer med bark gemmer på en masse biller.

Naturlegepladser bliver ofte til motionspladser, hvilket jo er meget godt i disse tider med mange fede børn. Men når en skov ejer indretter et område til børn, er det jo også for at give dem kærlighed til skoven. Det er ikke enkelt at få det moderne bysbarn til at elske skoven.

Håbet er, at hvis der er noget, der udfordrer eller lokker væk fra naturlegepladsen og videre ind i naturområdet, så vil der komme

overraskelser. På naturlegepladsen skal det være muligt at forandre – flytte rundt, bygge op, rive i stykker.

Når børnene får mulighed for at eksperimentere med sig selv og naturen, får de nogle erfaringer med, hvad skov og natur er for noget. Samtidig har de forhåbentlig haft nogle timer, hvor fascinationen har været det bærende og således glemt al om stress og jag.

Når man har lavet en naturlegeplads skal der være en fast procedure for hvornår og hvordan legeredskaberne efterses, så man har styr på sikkerheden.

150 m² eller 200 ha ny skov – FORSTPLANT klarer leverancen præcist og ordentligt!

Waxmarker Distein

I samarbejde med Distein (kendt for bl.a. autolak) har Grube udviklet en ny sprayfarve med voks (skummer op ses tydeligere, kendes fra bl.a. vores Martens spray).

Produktet er afprøvet og i brug i Tyskland, Polen og Østrig. Produktet har en høj dækkeevne og er skånsomt overfor miljøet; ingen tungmetaller eller FCKW samt mindre indhold af xylol & toluol. Fra brugere i Danmark meldes også om væsentlig mindre lugtgener ved brug.

Waxmarker nr. 34-090 – 500 ml.

kr. pr. dåse **34,60**
excl. moms

Dansk Skovkontor A/S tlf. 57 83 01 10

Vare nr. 34-090

Høreværn med mobiltelefon

Selv om man skal lave et arbejde der kræver høreværn kan man godt være i kontakt med omverdenen. Husqvarna har udviklet et nyt høreværn med Bluetooth teknologi så man kan tale i mobiltelefon uden at tage høreværnet af.

Bluetooth er en trådløs teknologi, som gør det muligt for høreværnet at kommunikere med en mobiltelefon, der for eksempel ligger i brugers lomme. Der er altså ingen ledninger, som hænger og generer. Rækkevidden mellem telefon og høreværn er op til ti meter, og det giver brugeren stor bevægelsesfrihed.

Der sidder en mikrofon på høreværnets venstre kop. Den er i standby-position, når den er vippet op mod hovedbøjlen.

Når telefonen ringer, svarer man ved at vippe mikrofonen ned til munden og trykke på en knap, der sidder på mikrofonarmen. Mikrofonen skærmer for uønsket støj, så man kan tale i telefonen uden at samtalen bliver forstyrret. Når samtalen er slut, vipper man mikrofonen op igen.

Høreværnet rummer også en FM radio. Volumenkontrol og radio reguleres med knapper på høreværnets højre kop. Høreværnet beskytter mod lyd niveauer over 82 dB, der betragtes som skadelige for hørelsen. Prisen er p.t. 2.995 kr inkl. moms (normalt 3.995 kr).

Pressemeddelelse

Høreværn med indbygget radio og mobiltelefon.

Brændet opbevares tørt – og i sikkerhed for brændetyve.

Opbevar brændet tørt og sikkert

Brænde skal opbevares tørt. Og mange steder skal det også være i sikkerhed for brændetyve, især i sommerhusområder.

Det kan klares med et nyt brændehus udviklet af firmaet Andehuset

Firmaet Andehuset leverer luksusboliger til det lokale fugleliv – Rugholm andehytte, Dueborg eller en 8-personers stærekasse.

på Langeland. Brændehytten rummer 6,5 rummeter brænde. Den er fremstillet i galvaniseret stål.

Siderne består af et stålnet med felter på 10 x 10 cm. Taget er fremstillet i armeret glasfiber, der er strukturbehandlet med topcoat, og det fås i fem farver.

Brændehytten vejer 155 kg. Den leveres adskilt i fem sidesektioner og en dørsektion med samlevejledning. Højden er 3,20 m, og bredden 2,40 m.

Brændehytten kan også leveres med to døre, hvilket er egnet til sommerhuse, hvor der ikke anvendes så meget brænde. Nyskovet brænde kan opbevares til tørring i den ene halvdel, mens det ovnklare brænde er i den anden halvdel.

Brændehytten koster 12.950 kr og sælges direkte, se nærmere på www.andehuset.dk

Pressemeddelelse

Køreplader af plastic

Hvis der kortvarigt er meget kørsel i et bestemt område kan man udlægge køreplader af jern eller krydsfiner. Men jernplader er dyre og svære at håndtere. Og krydsfiner holder ikke lang tid i vådt vejr.

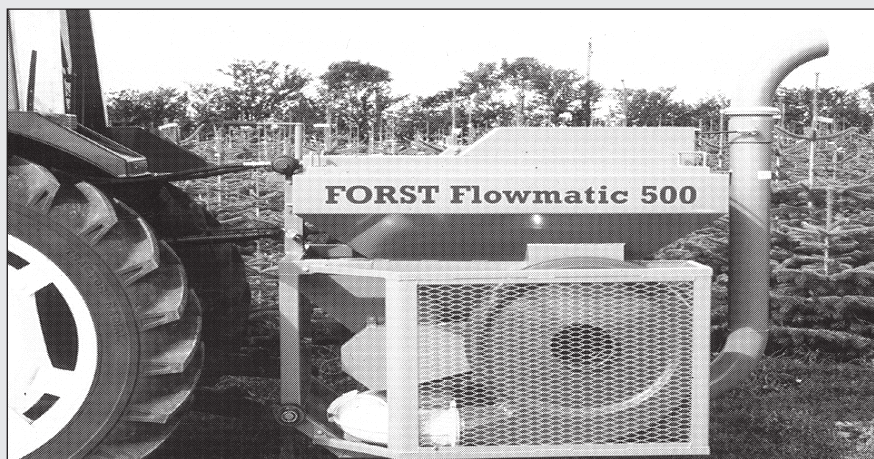
Nu er der kommet en ny mulighed med plader af polyetylen, kaldet Ground-Guard. De vejer 20-39 kg og kan håndteres af en eller to mand – hvor en jernplade kræver kran.

Pladerne kan klare køretøjer med en vægt på op til 60 tons. De kan genbruges adskillige gange og er afprøvet under ekstreme klimaforhold.

Den største plade er 1,2 x 2,4 m og koster 2.950 kr. Ground – Guards forhandles af ScandiAmats, se mere på www.scandiamats.com

Pressemeddelelse

Forst Flowmatic 500 Skovgødningsspreder

**BESØG OS PÅ AGROMEK
HAL M STAND 9506**

Professionelle bruger maskiner fra:

BÖVLUNDA S

Bovlundbjergvej 20, 6535 Branderup J
Tlf: 74 83 52 33, Fax: 74 83 53 95
www.bovlund.dk - bovlund@bovlund.dk

**STØRSTE SORTIMENT
BEDSTE PRISER
www.forstplant.dk**

AHWI GRENKNUSERE og RODFRÆSERE

Effektive – også i juletræskulturer

Grenknuser type FM500-2000

- Knusning af skrottræer i spor
- Knusning af enkelte rækker
- Knusning af stubbe i kørespor
- Knusning af hele stykker

Rodfræser type RFL700-2000

- Effektiv ved omlægning til ny kultur eller tilbage til landbrugsjord
- Sønderdeler stubbe op til 30 cm i én arbejdsgang
- Arbejdsdybde op til 30 cm i én arbejdsgang

Begge maskiner fås i forskellige arbejdsbredder og stønninger, og til traktorer med en ydelse fra ca. 100 HK op til 400 HK.

For nærmere oplysninger kontakt:

Wirtgen A/S · Taulov Kirkevej 28 · 7000 Fredericia
Tlf. 75 56 33 22 · Fax 75 56 46 33 · e-mail: wirtgen@wirtgen.dk

Regeringernes rolle i certificering af skov

Der er mange aktører når man taler om certificering – skovejere, træindustri, grønne organisationer, forbrugere m.fl. Men hvilken rolle har regeringerne? Certificering minder jo en del om lovgivning som ellers er regeringernes ansvar.

Det var temaet for et seminar, arrangeret af to FN-organisationer: Timber Committee under FN's Økonomiske Kommission for Europa, og FAO's Europæiske skovkommission. Mødet blev holdt d. 29. september, og de vigtigste konklusioner var:

- Regeringerne bør bestræbe sig på at forblive neutrale mellem konkurrerende systemer.

- Regeringerne og andre aktører bør igen lægge vægten på det alment anerkendte mål at fremme bæredygtig skovdrift og især at bekæmpe skovrydning. Certificering er kun ét middel til at opnå dette mål.

- Certificering tilbyder en mulighed for at fremme fornuftig anvendelse af træ; denne mulighed bør gribes af regeringer og andre aktører.

- Der er stigende bekymring blandt regeringer og industrien omkring den fortsatte hårde rivaliseren mellem systemer, og det anses for at svække træets image som en miljøvenlig råvare. Repræsentanter fra industrien var bekymrede over at der er ved at opstå forskelle mellem

Et møde arrangeret af to FN organisationer konkluderede at regeringerne bør forblive neutrale mellem konkurrerende systemer til certificering. Det blev også fremhævet at certificering er kun ét middel til at fremme bæredygtig skovdrift. (Foto af træ mærket med PEFC).

den officielle indkøbspolitik i forskellige lande. Det fører muligvis til en forvriddning af konkurrencen og påvirkning af handelen.

- Manglen på information om produktion, forbrug og handel med certificerede skovprodukter hæmmer politikere, analytikere og aktører på markedet.

Flere dokumenter om mødet kan

ses på www.unece.org/trade/timber/ – se under UNECE Timber Committee meeting. Ved redaktionens slutning kunne man læse et baggrundsdokument på 5 sider, mødets program, samt slides fra de enkelte indlæg. Mere følger formentlig senere.

sf

Certificerede træprodukter på markederne

På det årlige møde i FN's Timber Committee (omtalt side xxx) var der en længere debat om certificering og dens betydning for træmarkedet. Konklusionerne fra mødet var følgende:

- Omkring 50% af skovene i Vesteuropa og Nordamerika er nu certificeret som bæredygtig skovdrift af uafhængige, internationalt anerkendte certificeringsprogrammer. Europa og Nordamerika har over 96% af verdens samlede areal med certificeret skov.

- Der er stigende efterspørgsel efter certificerede skovprodukter. Det drives frem af bekymring for bæredygtigheden af forsyningen med træ, enten af selskaber i forskellige led af trækælden, eller af købere af træprodukter, især virksomheder og statslige indkøbere.

- Betydeligt mindre tropisk skov er certificeret (omkring 1% af al certifi-

ceret skov). Det er nu svært at eksportere produkter fra ucertificeret tropisk skov til miljøfølsomme markeder i UNECE regionen, fx til Holland og Storbritannien. Modsat er der gode eksportmuligheder og stærkt stigende afsætning for certificeret tropisk træ i flere tropiske lande, fx Malaysia.

- Mange tropiske lande er ikke i stand til at opnå certificering på kort sigt. De er fortalere for en eta-

pevis tilgang til certificering af bæredygtig skovdrift. Derved vil de sikre sig dels markedsadgang i overgangsperioden, dels indtægter til at betale for udvikling af certificering.

- I Rusland er man begyndt på certificering af bæredygtig skovdrift, og prognoser viser at det vil vokse yderligere. I Europa og Nordamerika har langt størstedelen af skovejerne indtil videre ikke opnået nogen merpris på salg af certificeret træ.

www.SKOVPLANTER.dk

- til juletræs- og pyntegrøntkulturer, skovplantning, læ- og landskabsplantning. Ring efter vores plantekatalog eller et uforbindende tilbud.

AARESTRUP PLANTESKOLE

Aarestrupvej 162 · 7470 Karup · Tlf. 8666 1790 / 9740 5244

Certificering i nordisk skovbrug

I de nordiske lande har man nu haft certificering i en årrække. Norge og Finland har helt overvejende PEFC, mens Sverige har såvel PEFC som FSC.

De nordiske skovejeres organisation har følt behov for at vurdere de to systemer set med den private skovejers øjne, og især hvad der motiverer skovejerne for at gå ind i ordningerne. Derfor er der lavet en undersøgelse ved et uafhængigt konsulentfirma (Savcor Indufor).

I hvert land valgte man en region ud som var typisk for landet, og vurderede her de lokale udgaver af PEFC og FSC over for hinanden.

Et af de vigtige resultater var at certificering udjævner forskelle mellem de tre nordiske lande, uafhængigt af de krav som ligger i den nationale lovgivning.

Systemerne håndterer beskyttelse af den biologiske mangfoldighed forskelligt. FSC kræver at 5% af arealet sættes til side som urørt skov, mens PEFC går mere i retning af at beskytte værdifulde levesteder hvis de findes. På regionalt niveau giver det ikke større forskelle i beskyttelsen, mens forskellene bliver tydeligere når man kommer ned på enkeltejendomme.

I store ejendomme ejet af industrien er det let at udlægge arealer med høj naturværdi. På små ejendomme er en ren 5% grænse mindre effektiv sammenlignet med at lave en planlægning på landskabsniveau.

Netop kravene til udlæg af urørt skov udgør en stor del af udgifterne til certificering. Begrænsninger i hugst som følge af certificering kan reducere indtægterne med op til 15-20%.

Konklusion

I alle tre lande har skovejernes organisationer gjort en stor indsats for at udvikle nationale systemer til certificering egnet for mindre skovejere. Når skovejerne accepterer certificering skyldes det især:

- Billige gruppecertificeringer organiseret af de lokale skovejersorganisationer fremmer certificering. Det gælder især hvis beslutningen tages samtidig med at ejeren har kontakt med foreningen i anden anledning, fx ved træsalg. Omkostninger kan være en kritisk barriere, og interessen falder kraftigt hvis certificering medfører en betydelig nedgang i ind-

tægter gennem begrænsninger i hugsten.

- Skovejerne skal informeres grundigt om hvad certificeringen betyder, og det er sket gennem kurser, informationskampagner og individuelle diskussioner. Der er et løbende behov for information og uddannelse af skovejere og entreprenører.

- På lang sigt vil de private skovejere kun certificere hvis det er et krav fra industrien. Skovejerne føler

at industrien burde gøre meget mere ud af markedsføringen af certificerede produkter end de gør i dag.

- En merpris på certificeret træ er et effektivt middel til at øge de private skovejeres deltagelse. I Norge og Sverige har træhandel og skovindustri givet merpriser med godt resultat.

Hele rapporten og delrapporterne for de enkelte lande kan ses på www.nordicforestry.org

L. K. Skovservice

v/skoventreprenør Lars Kildsgaard

Totalentreprise:
Skovbrug og juletræer

Speciale:
Grenknusning/rodfræsning

Tlf. 86 84 81 33 • Fax 86 84 81 77 • Biltlf. 40 18 44 81 • E-mail: lkskovservice@mail.tele.dk • Engetvedvej 3 • 8653 Them

**DERES LEVERANDØR AF
GRØNNE LØSNINGER**

ReTec

NYHED

HEM 360 ZA flishuggeren fra JENZ er en nyhed i Danmark. Maskinen kan monteres direkte på en standard traktor.

Fordele:

- Træstammer på op til 40 cm i diameter.
- Træstammer med mange sidegrene.
- Kapacitet på op til 60 m³/t.

HEM 360 ZA sammensat med traktor og tipvogn udgør en meget mobil enhed. Yderligere er føreren sikret et fremragende arbejdsudsyn, da kranen er monteret på siden og flishuggeren monteret under bagruden. Det er let at servicere, vedligeholde samt skifte knive på maskinen.

Vi har nu fået forhandling af mindre flishuggere fra **VANDAELE**. Da vi nu både har **JENZ** og **VANDAELE** har vi et fuldt sortiment, som kan tage stammer på op til 1m i diameter.

Se www.retec.dk eller ring på tlf.: 74 56 81 06

DST 3-4/05

Det sidste hæfte omtaler bl.a. naturnær skovdrift og kulturanlæg.

I starten af december udkom det sidste hæfte for 2005 af DST (Dansk Skovbrugs Tidsskrift). Det er nr. 3-4/05 med tre artikler på i alt 52 sider.

Det første hæfte for i år var nr. 1-2, der var en hel bog om naturnær skovdrift på 400 sider (se Skoven 10/05). Årgang 2005 er dermed på 452 sider – næsten tre gange så meget som normalt for tidsskriftet.

Tre artikler

DST 3-4/05 rummer tre artikler:

Anti-Heding. Af Niels Heding. Et indlæg i debatten om måldiameterhugst – som startede med en artikel i 2000 af Niels Heding. Den affødte et indlæg i DST 4/04 af Henrik Meilby og Esben Møller Madsen, og nu kommer Niels Heding med sit svar.

Økonomien ved naturnær bøgeskovsdrift i de lauenburgske skove. Af Thomas Nord-Larsen, Allan Bechsgaard og Per Holten-Andersen. Artiklen behandler skovdriften i en kommunalt ejet skov i Lauenburg som har været drevet naturnært siden 1940'erne.

I artiklen undersøges økonomien ved naturnær drift sammenholdt med cyklisk bøgedyrkning, bøg i 120 årig omdrift og konvertering til rødgran.

Det viser sig at naturnær drift giver en tilfredsstillende real forrentning efter skat i forhold til investeringer med lignende risiko. Ved kalkulationsrenter under 2-3% giver naturnær drift større kapitalværdi end de opstillede alternativer.

Ydermere sikrer naturnær drift et højere gennemsnitligt årligt kasseoverskud, et mere attraktivt cash-flow samt en større økonomisk fleksibilitet fordi der opspares mere vedmasse over en større andel af omdriften.

Skovrejsning ved Nørager. Af Lars Bo Pedersen, Torben Riis-Nielsen og Karsten Raulund-Rasmussen. I artiklen omtales en skovrejsning med eg, bøg og lind på en sandet jord i Nordjylland over en periode på 6 år.

I forsøget indgår herbicidsprøjtning, dybdepløjning, to former for

I Lauenburg i det nordlige Tyskland har man lavet naturnær drift i bøg i næsten 60 år.

mekanisk ukrudtsbehandling – og en kontrol. Der er undersøgt udviklingen af ukrudtet, træernes afgang og vækst, samt udvaskning af pesticider (glyphosat) og kvælstof.

Artiklen giver ikke nogen klar anbefaling af kulturmetode, fordi det kommer an på hvad formålet er. Alle tre metoder kan anvendes under bestemte forudsætninger.

Men der er andre interessante resultater: Undersøgelse af udvaskning af kvælstof kræver forsøg der løber over en årrække. Det tager nemlig 4-6 år før træerne har nået en

størrelse der for alvor betyder noget for optagelsen af kvælstof.

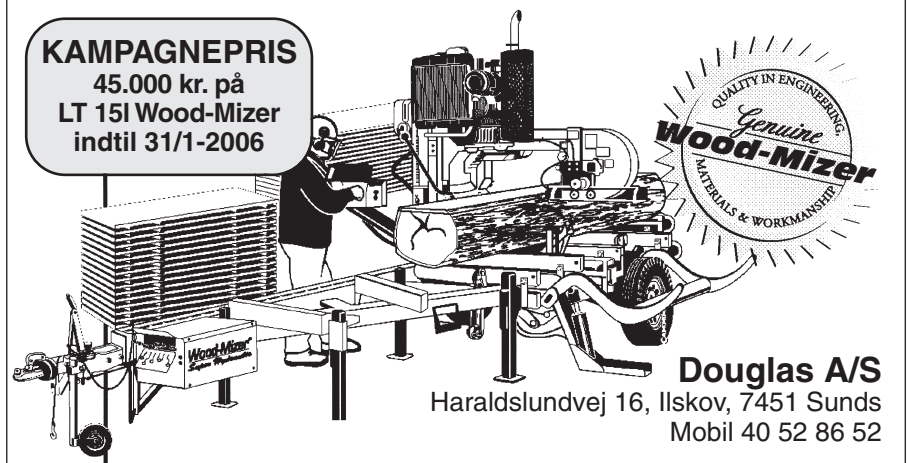
Bortset fra én (tvivlsom) måling er der ikke fundet udvaskning af glyphosat. Endelig er der ikke nogen større forskel mellem de tre metoder hvad angår udviklingen af bundflora – som kan være et mål i bynær skov.

Abonnement på Dansk Skovbrugs Tidsskrift for 2005 koster 230 kr. inkl. moms. Kontakt Doris Jensen, Dansk Skovforening, info@skovforeningen.dk, tlf. 33 24 42 66, fax 33 24 02 42. Særlig pris for studerende.

**Brugt Wood-Mizer LT80 savelængde 8,30 m. kr. 180.000.
Ring og hør nærmere vedrørende andre brugte save.**

Opskær dit eget træ med Wood-Mizer stationære eller mobile savværk. Priser fra 45.000 kr.

KAMPAGNEPRIS
45.000 kr. på
LT 15l Wood-Mizer
indtil 31/1-2006

Douglas A/S
Haraldslundvej 16, Ilskov, 7451 Sunds
Mobil 40 52 86 52

Fra halm/flis til brændstof

Midt i november kom Landbohøjskolen i alle medier med den glade nyhed at der er udviklet en billig metode til at fremstille sprit af halm. Metoden kan imidlertid bruges på alle former for biomasse – altså også træ – og fortjener derfor omtale i Skoven.

Spritten kan bruges til brændstof i biler. Dermed kan man nedsætte brugen af fossile brændsler og erstatte dem med fornybar energi som er baseret på solenergi.

Den nye metode er udviklet af forskere fra Landbohøjskolen i samarbejde med Elsam. De har taget patent på selve blandingsprocessen, der betyder, at sprit produceres hurtigt og billigt. Opdagelse af netop denne blandingsproces kan blive et gennembrud inden for brug af biomasse til produktion af sprit (ethanol).

Sprit bliver allerede i dag brugt som erstatning for benzin i Brasilien, USA og Sverige; det er dog i reglen majs og korn, der bliver brugt som råstof. Med den nye proces er det for første gang blevet teknisk og økonomisk muligt at anvende restprodukter som halm og husholdningsaffald som råvarer.

“Den nyudviklede proces betyder, at vi kan omsætte halmstrå til sprit i en meget simpel, hurtig og energisvag proces. Populært sagt kan vi køre 3-4 gange så meget biomasse igennem systemet og bruge 3-4 gange mindre energi sammenlignet med tidligere”. Det siger professor ved KVL Claus Felby, der sammen med senioringeniør Jan Larsen, Elsam Engineering A/S, har taget patent på processen.

Halmen kan gøres flydende vha. enzymer og en særlig blandingsteknik. Derefter tilsætter man helt almindelig gær til massen. Resultatet bliver sprit, der praktisk talt kan fylde direkte i bilens benzintank. I dag kan man uden problemer erstatte 10 procent af benzinen med sprit lavet af halm (det er det der sker når man kommer karburatorsprit på tanken).

Inden for 5-10 år vil det være muligt at erstatte ca. 40 procent af benzinen med sprit. Der kræves kun små justeringer af de fleste motorer for at kunne bruge større andele sprit.

“Processen er simpel, og vil derfor let kunne indføres i Danmark. Det er oplagt at koble produktionsapparatet til Elsams nuværende

kraftværker baseret på halm og affald. Her har vi den varme, damp og el, som processen kræver”, siger Jan Larsen.

KVL's rektor Per Holten-Andersen er meget glad for opdagelsen:

“For KVL er det et mål at bidrage til en bæredygtig fremtid, både økonomisk og miljømæssigt. Den nye opfindelse betyder, at Danmark kan blive førende i både brugen og udviklingen af bio-brændsel. Opfindelsen er samtidig et positivt eksempel på vores tætte samarbejde med erhvervslivet”.

Kilde: www.kvl.dk 18.11.05

Professor Claus Felby, KVL, kan hælde sprit fra biomasse på bilen. Foto: KVL.

JØRN BOLDING A/S

BRÆNDEKLØVERE

JAPA 2100

**Mød os på agromek
Hal A1 Stand 1210**

WWW.BRAENDEKLOVER.DK

JØRN BOLDING A/S
HANDVÆRKERVEJ 55
6710 ESBJERG V
T: 75155033
F: 75151911

Lagring af stormfaldstræ

Savværksfolk

Efter stormfaldet i 1999 har de danske savværker fået en del erfaringer med lagring af stormfældet træ. I september havde Danske Træindustrier arrangeret en studietur til Sydsverige hvor danske savværksfolk kunne diskutere dette emne med svenskerne.

Danskerne mente at indsatsen med oprydning efter stormfaldet var "på alle måder imponerende". Men som fagfolk var de bekymrede over flere punkter:

- VIDA koncernen (som saver 2 mio. m³ råtræ om året) planlægger at det oplagrede træ fra stormfaldet skal ligge på lager op til 5 år. Ifølge de danske erfaringer er vandlagret træ allerede efter 4 år så nedbrudt at det ikke kan anvendes i industrien.

- På de få lagre som blev besøgt var der en udtalt mangel på sprinkling af siderne af de store stakke. Det giver risiko for indløb.

- På en del af lagrene er træet lagt op i meget høje stakke. Det gælder især lageret i Byholma med 880.000 m³ på en nedlagt flyveplads. Der er risiko for at vandet ikke fordeles jævnt over tømmeret ned gennem stakken.

Kilde: Træ og industri 11/05

Entreprenører

Kenneth og Thorbjørn Bjerregaard nævnte nogle af de samme punkter da Skoven snakkede med dem (se artikel side 540):

- Svenskerne er ikke så omhyggelige med vandingen som vi er vant til fra Danmark. Nogle steder kunne vi se at der var et hjørne af stakken som slet ikke fik vand.

- Der bliver måske et særligt problem med træet fra nogle af de udenlandske entreprenører. De havde maskiner med stålvalser, som laver meget dybe mærker i tømmeret. Når disse stokke har ligget på lager i flere år har svampene haft gode muligheder for at angribe træet.

- Et tredje problem er de meget store stakke, bl.a. i Byholma. Man kan spørge sig selv om det vand der sprøjtes på foroven virkelig kommer ind omkring alle stokke.

sf

Vandlager ved svensk savværk, foto juni 2005. Bliver alt træet holdt tilstrækkelig fugtigt til at sikre lang holdbarhed?

Moden og erfaren ÆGTEPAR SØGES til stor privat ejendom med tilhørende park i Holte

- Det ene job er som gartner til den arkitekttegnede have samt mindre skov. Grunden er på 35.000 m².
- Det andet job vil være som medhjælper i huset – gå til hånd med lettere husarbejde samt pasning af børn.

Henvendelse til Per Jakobsson tlf.: 22 987 187

Off-roadere er en trusel mod USA's skove

Det amerikanske statsskovvæsen har for nylig lavet en analyse af hvilke trusler USA's skove og prærieområder står over for i det 21. århundrede. Som en af fire trusler nævnes *ukontrolleret friluftsliv*.

Der er først og fremmest tale om ukontrolleret anvendelse af terrængående biler, OHV (Off-highway vehicles). Hvert år skabes hundredvis af miles af nye uplanlagte veje og spor. Der er lavet en stor rapport på 90 sider om problemet, baseret på interviews med 81.000 personer.

Kørslen giver en række skadevirkninger: erosion, konflikter mellem forskellige brugergrupper, spredning af invasive arter, skader på historiske mindesmærker, forstyrrelse af dyrelivet, og ødelæggelse af levesteder for dyr og planter. Desuden er der risiko for de besøgendes sikkerhed.

Inden for de sidste 30 år er antallet af OHV ejere og brugere syvdoblet – fra 5 millioner i 1972 til 36 millioner i 2000. 14% af amerikanerne bruger OHV'er mindst en gang om året. I de områder der er betegnet som National Forest aflægges hvert år 256 millioner besøg, hvoraf 11 millioner er med OHV'er.

Presset skønnes at blive størst i den sydvestlige del af landet og Rocky Mountains og lidt mindre i den vestlige del.

Der er lavet en handlingsplan til at begrænse OHV'ernes skader. Man vil udlægge veje og områder hvor køretøjer kan færdes, nogle steder begrænset til visse årstider og visse typer køretøjer. Herefter bliver der forbud mod kørsel alle andre steder.

Andre trusler

De øvrige tre trusler mod USA's skove i det 21. århundrede er:

- *Skovbrande*. I de seneste fem år har der været brand på i snit 3 millioner ha om året, især i de vestlige stater. Brandene har ødelagt ejendomme, levesteder for dyrelivet, vandkvalitet – og der er et tab på de brændte træer. Bekæmpelse af skovbrande koster i snit 1 milliard dollars om året, og tabene kan opgøres i hundreder af millioner dollars.

- *Invasive arter*. Det er dyr, planter og sygdomme som er indført til landet og som nu spreder sig ukontrolleret. De kan dominere eller helt udradde lokale arter. Eksempler inden for træer er elmesyge som er en svamp indført fra Europa, og Chestnut blight som er en svamp indført

fra Orienten; begge har nærmest udradet de to træarter.

I USA er 400 plantearter betegnet som invasive. De er udbredt på 65 millioner ha, et tal der stiger med 800.000 ha om året.

- *Tab af åbent land*. Hvert år indtages over 4 millioner ha skov og udyrkede områder til beboelse, veje, industrier osv. Store naturområder splittes op i mindre dele. Der sker

tab af levesteder, af grundvand, og de økonomiske vilkår for de eksisterende landbrug og skovbrug forringes. Presset vil stige, idet befolkningstallet skønnes at blive næsten dobbelt så stort frem til år 2100.

De fire trusler har deres helt egen afdeling på Statsskovvæsenets hjemmeside: <http://www.fs.fed.us/projects/four-threats/index.html> med mange oplysninger, breve, rapporter osv.

Lad os jævne vejen for Dem

Levering og udlægning af grus, sten og andre vejmaterialer direkte fra lastbil med patentanmeldt vejafrettermaskine.

- * Vi udlægger sorterede materialer i lag, 1-20 cm i profil.
- * Vi jævner veje, hvis overflade er grus, i profil.
- * Vi kan begrænse udlægningen til sporene.
- * Vi udlægger Deres egne materialer eller leverer materialer.
- * Udlægningen kræver ikke mandskab ud over føreren af lastbilen – så arbejdet kan klares uden Deres medvirken.
- * Med metoden opnås en fin jævn vej – hurtigt og billigt.
- * Tilbud uden forbindelse.
- * Vi kommer over hele landet.

Hyllede Vognmandsforretning

Svend Petersen
Møllevvej 88, Hyllede - 4883 Rønnede
Telefon 5672 5077 - Fax 5672 5671

Vi sender de bedste ønsker om en glædelig jul og et lykkebringende nytår. Vi takker samtidig for det gode samarbejde i det forløbne år.

Træk sikkert ud af skoven!

Skovspil (Model »GS«)

- Trækkraft 3-9 tons
- Dødemandsbremse
- Wire m/ endekrog
- Båndbremse
- Fjernbetjening muligt

Skovspil

- Trækkraft 2,8-6,5 tons
- Palbremse
- Wire m/ endekrog

NYHED:
V-4000GS-EH
m/ fjernbetjening

Fransgård

Telf. 98 63 21 22 www.fransgard.dk Fax 98 63 18 65

Kamera på aggregatet

En maskinfører på en skovningsmaskine skal vurdere hver enkelt stamme for at se om der er nogle der er skæve eller har andre fejl. Det kan være svært at se om stammen er kroget på flere meters afstand.

Måske skal man dreje stammen lidt, og måske skal den køre lidt frem og tilbage. Men det tager tid, og man har ikke den rigtige synsvinkel når man sidder i førerkabinen.

En finsk entreprenør, Pentti Pietilä, var blevet irriteret over problemet. Og har selv udviklet en løsning: Et kamera der sidder nede på skovningsaggregatet og kan kigge op langs stammen. Billedet sendes op til en lille skærm i førerkabinen.

Med et ekstra øje på det sted afsløres selv den mindste skævhed. Og førerens arbejde bliver mindre stressende når han har bedre overblik.

Der bliver også en mere klar arbejdsfordeling i skoven. Det er føreren af skovningsmaskinen som har ansvaret for kvaliteten af effekterne. Føreren af udkørselstraktoren skal ikke frasortere dårlige stokke og kan koncentrere sig om udkørslen.

For skovejeren er det også en fordel at stammerne sorteres rigtigt. Alle stammer apteres korrekt med det samme, og han undgår fradrag i afregningen. Hvis stammen er skadet så der skal kappes et stykke af, vil man ikke fjerne mere end højst nødvendigt.

Teknikken bag

Pentti monterede det første kamera for ni år siden, men dengang var det bare en lille skærm med et sort-hvidt billede. Nu har han et skarpt farvebillede på en 10 tomers skærm i farver.

Kameraet er monteret på konsoller som er svejset fast på aggregatet lige under rotatoren. Det har 480 linjer og en 3,6 mm linse.

Billedet overføres via kabel fra aggregatet til bommen langs maskinens kabler og derfra videre i sit eget kabel. Billedet kræver 75 ohm modstand, og billedkvaliteten bliver for ringe hvis man anvender maskinens kabler hele vejen.

Pentti har fundet delene på internettet. Kameraet kostede 250 euro, og kabler, skærm og andet tilbehør beløb sig til 850 euro. Han har selv monteret hele udstyret. Han skønner at en komplet løsning inkl. montage ville koste 2.000 euro – 15.000 dkr.

Han har prøvet at overføre billederne trådløst med en sender på aggregatet og en modtager i kabinen. Det går fint på afdrifter, men i tyndinger kommer der for meget støj.

Det nyeste kamera har han brugt i et halvt år. Det går fint også under barske forhold – bortset fra i regn og slud hvor linsen bliver snavset.

Nu skal han lige lave endnu en forbedring. Skærmen sidder i dag i højre side af kabinen, og det er upraktisk hvis stammen står til venstre for maskinen. Så nu vil han have en skærm i hvert hjørne af kabinen.

Det er tydeligt at det har været spændende for Pentti at udvikle systemet – men det er også blevet dyrt. Det ville være både bedre og billigere hvis kameraet blev fabriksmonteret. Så vi ser frem til at en af producenterne tager ideen op.

Kilde: Tidningen Skogsteknik
september 2005

Juletræ til Tønder

Lindet statsskovdistrikt har i mere end tyve år leveret det årlige juletræ til torvet i Tønder. Årets træ er 14 meter høj og omkring 30 år, og prisen er omkring 100 kr/m. Træet blev leveret allerede 9. november, og det har derfor kunnet overvære det store julemarked.

Lindet har også i en årrække leveret træer til byer som Gram og Ribe.

Kilde: Jydske Vestkysten 9.11.05

● Køb af træ på roden	 BRDR. HØJRUP A/S Skoventreprenører Skovgade 20 7300 Jelling Biltel. 22 25 50 21 20 73 71 73 Fax 76 80 14 00
● Maskinskovning	
● Udkørsel af træ	
● Maskinplantning	
● Oprilning	
● Rydning af stød og kvas	
● Knusning	
● Reolpløjning	
● Rodfræsning	

FAE Grenknusere

- Italienske grenknusere af højeste kvalitet.
- Efterlader det bearbejdede område klar til nyplantning.
- Mange forskellige modeller.
- Knuser stammer i helt op til 60 cm i diameter.
- Fra 60-350 hk.

Vi kan ikke selge, hvad vi ikke selv tror på.

Interforst ApS • Blåkildevej 8 • Stubberup • 5610 Assens
Tlf. 64 79 10 75 • Fax 64 79 11 75 • www.interforst.dk

Oktober 2005

Oktober har givet noget mindre nedbør end normalt.

Temperaturen har i snit været 2 grader over normalen. I uge 41-43 var der nattefrost mange steder, især i Jylland, og d. 24. blev det -3 gr. i Midtjylland. Over næsten hele landet har der været nattefrost på udsatte steder fra uge 42 og frem.

I oktober er der målt 162 soltimer - det er 10 timer mere end den hidtidige rekord.

November har indtil d. 28. givet en nedbør stort set som normalen (der er 79 mm). Næsten halvdelen kom i uge 44.

Det har været meget mildt med et gennemsnit 2 gr. over normalen. Uge 44-45 var meget milde med over 4 gr. mere end det plejer og ingen nattefrost. Uge 46-47 var i snit en smule under, og med nattefrost på næsten alle stationer. Natten efter kommunevalget, d. 16. november, fik de fleste sne blandet med sne- og ishagl. Og natten til d. 17. november gav 3-5 gr. nattefrost så godt som overalt, i det indre af Jylland ned til 6 gr. frost.

Nedbør, mm	Oktober		
	Målt	Normal	Målt
Amt			
Nordjyllands	48	76	73
Viborg	53	85	90
Århus	56	67	59
Vejle	60	87	67
Ringkøbing	59	96	107
Ribe	72	100	99
Sønderjyllands	71	87	66
Fyns	60	62	48
Vestsjællands	49	55	39
Nordøstsjælland	55	56	35
Storstrøms	44	49	33
Bornholms	31	60	33
Lands gennemsnit	58	76	68

Temperatur°C	Oktober		
	Målt	Normal	Målt
Middel	11,0	9,1	6,9
Absolut min.	0,7		-3,1
Absolut max.	18,5		15,3
Antal soltimer	163	87	65
Antal frostdøgn	1,8	1,8	6,0
Antal graddage	186	247	284
Vindstyrke hyppighed, %, større end eller lig:	Målt	Normal	Målt
Styrke 6 (hård vind)	7	13	17
Styrke 8 (hård kuling)	0	2	0,8
Styrke 10 (storm)	0	0	0
Hyppigste vindretninger	SØ	V,S	SV,NV

MIKADO ApS

Skovservice

Maskinskovning / Udkørsel / Flishugning

- Oprydning efter stormfald
- Tyndninger / afdrifter
- Godkendt til maskinopmåling af langtømmer
- Mobil filshugning med JENZ HEM 35
- Manuel skoventreprenør opgaver

Konkurrencedygtige priser-Ring for uforbindende tilbud-Vi kører i hele Danmark

Kenneth Bjerregaard
23-497391

Thorbjørn Bjerregaard
51-291882

Mikado ApS, Smedegade 22, Sdr Vissing, 8740 Brædstrup
Tlf.: 75-754626 Fax 75-754626/23491738
Mikado.aps@hotmail.com

GRØFTER!

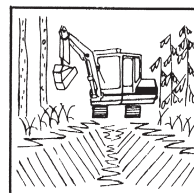
40 41 62 44

Den direkte forbindelse til perfekt grøftarbejde.

Lille effektiv maskine. - Skovl med anlæg til almindelige grøfter. - Rabatskovl til dybe grøfter samt grøfter i blødt terræn. - Desuden skovle på 300, 360, 500 og 1600 mm. - Til dræn, vand og planering!

ENTREPRENØR

JOHAN PEDERSEN

- Gravning af nye grøfter
- Gravning til vandrør
- Nedlægning af rør i overkørsler
- Rensning af grøfter
- Gravning til dræn
- Planering af mindre veje samt spor

**HØJ KVALITET
FAST METERPRIS**

ANBÆKVEJ 10
8450 HAMMEL - 86 96 29 10
BIL TLF. 40 41 62 44

SPAR 560,00

3996,00

Normalpris 4556,00

Verdens letteste professionelle sav : MS 200

Fantastisk lethåndterlig med det ypperste inden for teknik uden at veje et gram for meget. Fremragende drejningsmoment og ergonomisk konstruktion. Dimensioneret til hårdt brug dag efter dag.

35 cm³ • 2,3 hk • 3,8 kg • sværd 30 cm

SPAR 800,00

3196,00

Normalpris 3996,00

FarmBoss : MS 260 FB

Populær professionel opbygget sav med kædespænding fra siden. Robust og komfortabel. Specielt udviklet til det nordiske marked. Dimensioneret til hårdt brug dag efter dag.

50 cm³ • 3,5 hk • 4,7 kg • sværd 37 cm

SPAR 400,00

4236,00

Normalpris 4636,00

Professionel sav : MS 361

Med klassens laveste vibrationer takket være et nyt afvibreringssystem og lavvibrationskæden RSC. Microprocessorstyret tændingsmodul, højt drejningsmoment, ElastoStart Plus og kædespænding fra siden.

59 cm³ • 4,6 hk • 5,6 kg • sværd 45 cm

SPAR 320,00

5116,00

Normalpris 5436,00

Kratrydder : FS 450 - Markedets laveste vibrationer

Stærk professionel kratrydder. ElastoStart Plus og 4-punkts antivibrationsystem. Brugervenlig betjening - start, drift og stop aktiveres i håndtaget. Langtids-luftfiltersystem. Leveres med trimmerhoved Super-Cut 40-2, trekantskniv ø 300, bæresele samt sikkerhedsbriller.

44 cm³ • 2,9 hk • 8,0 kg

SPAR 320,00

5276,00

Normalpris 5596,00

Kratrydder : FS 480 - Markedets laveste vibrationer

Stærk professionel kratrydder. ElastoStart Plus og 4-punkts antivibrationsystem. Brugervenlig betjening - start, drift og stop aktiveres i håndtaget. Langtids-luftfiltersystem. Leveres med trimmerhoved Super-Cut 40-2, trekantskniv ø 300, bæresele samt sikkerhedsbriller.

49 cm³ • 3,0 hk • 8,0 kg

Nærmeste forhandler oplyses på www.stihl.dk eller tel. 3686 0500

Alle STIHLs maskiner leveres samlet og prøvekørt fra din lokale faghandler

STIHL®

Verdens mest solgte motorsavmærke

SPAR 80,00

316,00

Normalpris 396,00

Hjelm : Classic skovhjelme

Orange skovhjelme G2031B, komplet med høreværn H31P3, netvisir V40C og nakkebeskyttelse.

ForestWear Comfort sikkerhedstøj

En helt ny revolutionerende serie af komfortabelt sikkerhedstøj med 13% stretch. Perfekt pasform med utrolig bevægelsesfrihed.

Prøv det hos din lokale forhandler

KUN:

1356,00

Sikkerhedsstøvler : Comfort

Blød, behagelig og vandafvisende læderstøvle med kraftige profilsåler og stålsnude. Klasse 1. Str. 39 - 47.

Miljøbenzin

STIHL miljøbenzin til 2- og 4-takts motorer. I forhold til traditionel benzin mindskes udslippet af miljø- og sundhedsskadelige stoffer drastisk.

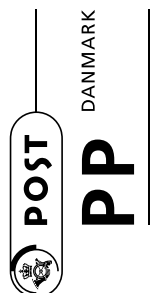
Dagspris

Alle priser er excl. moms. Tilbud gælder t.o.m. 31.12.2005

Maskinel magasinpost

Id-nummer
42389

Afsender
PortoService ApS
Hjulmagervej 13
9490 Pandrup

Adresseændringer:
Kontakt Dansk Skovforening
ln@skovforeningen.dk - tlf.: 33 24 42 66